

การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล
เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในพื้นที่จังหวัดนครนายก

ปริญญานิพนธ์
ของ
พรพนอร ษรประดิษฐ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
เมษายน 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๖๖/๒๕๓๕

พ.ศ. ๒๕๓๕

๒๕

การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล
เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในพื้นที่จังหวัดนครนายก

บทคัดย่อ
ของ
พรรณอร ชวประดิษฐ์

- 3 ก.ย. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

เมษายน 2546

๒ 226702

พรรณนอร์ ษรประดิษฐ์. (2546). การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับ การบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในพื้นที่จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์,
รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความต้องการ ความรู้ความเข้าใจ บทบาท และการมีส่วนร่วม ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับงานบริหารการจัดการศึกษา คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ปีที่จัดตั้ง และรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการจัดการศึกษานี้ เป็นบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2545 รวม 200 คน มีตำแหน่งเป็น ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล 40 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 40 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 40 คน เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 40 คน กรรมการ 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า สร้างโดยผู้วิจัย เป็นแบบสอบถามความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหาร ส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) .92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส สำหรับ วินโดว์ (SPSS : Statistical package For The Social Science For MS WINDOW)

ผลการศึกษาพบว่า

1. บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก ต้องการความรู้ความเข้าใจ บทบาท และการมีส่วนร่วม โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และรายได้ ปรากฏว่า

2.1 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วน ตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล กรรมการ มีความต้องการความรู้ความเข้าใจ บทบาทและ การมีส่วนร่วม โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านการมีส่วนร่วม บุคลากรมีความต้องการ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นความต้องการในด้านบทบาทต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

2.2 บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและวุฒิการ ศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความต้องการความรู้ความเข้าใจ บทบาท และการมีส่วนร่วม โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการมีส่วนร่วมบุคลากรมีความต้องการ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ในด้านบทบาท บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปและบุคลากรที่มีวุฒิต่ำกว่า ปริญญาตรี มีความต้องการแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

2.3 องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท และองค์การบริหารส่วน ตำบลที่มีรายได้เกิน 5 ล้านบาทต่อปี มีความต้องการ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

A STUDY ON NEEDS OF THE SUB – DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION OFFICERS IN
THE MANAGEMENT OF PRE- SCHOOL EDUCATION
IN NAKHON NAYOK PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
PANORN SONPRADIT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Early Childhood Education
at Srinakharinwirot University
April 2003

Panna-orn Sompradit. (2003). *A Study of Needs of the Sub-district Administrative Organization Officers in the Management of Pre - school Education in Nakhon Nayok Province*. Master Thesis, M.Ed. (Early Childhood Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Dr. Sirima Pinyoanuntapong, Assoc. Prof. Dr. Boonchird Pinyoanuntapong.

This study aimed to investigate and compare need level, understanding of role and participation of Sub-district Administrative Organization officers in management of preschool education on academic, personnel, budget, and building, according to their position, education, founded year, and income. The subjects comprised 40 chairmen of Committee of Sub-district Administrative Organization, 40 chairmen of Council of Sub-district Administrative Organization, 40 deputies of Sub-district Administrative Organization, 40 secretaries of Council of Sub-district Administrative Organization, and 40 committees of Sub-district Administrative Organization. Rating-scale questionnaire with reliability of .92 was administered. Data were analyzed by SPSS for Windows.

The results revealed that :

1. The Sub-district Administrative Organization officers' needs on understanding, role and participation was at a high level as a whole and in each aspects.

2. The comparison of Sub-district Administrative Organization officers' needs on management in preschool education according to their position, education, and income, it was found that ;

- 2.1 There was no significant difference among Sub-district Administrative Organization officers' needs on understanding, role and participation as a whole. When compared each aspects, it was found that there was no significant difference among those on understanding and participation, except there was a significant difference at $p < .01$ on role.

- 2.2 There was no significant difference among needs on understanding, role and participation of Sub-district Administrative Organization officers with lower than

undergraduate degree and undergraduate degree as a whole. When compared each aspects, it was found that there was no significant difference among those on understanding and participation, except there was a significant difference at $p < .01$ on role among those of Sub-district Administrative Organization officers with lower than undergraduate degree and undergraduate degree.

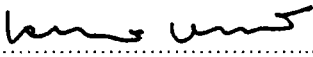
2.3 There was no significant difference among needs on understanding, role and participation of Sub-district Administrative Organization officers working in the organization with 5 million baht of income or more than as a whole and in each aspects.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล
เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในพื้นที่จังหวัดนครนายก

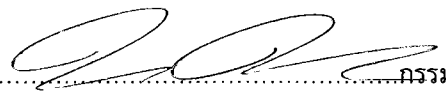
ของ
นางสาวพรรณอร ษรประดิษฐ์

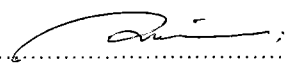
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

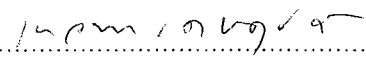

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพรณ์ หะวานนท์)
วันที่ ๒๙ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๖

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร. กุลยา ตันติผลาชีวะ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร. เยาวพา เดชะคุปต์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ได้ด้วยดีเพราะความเมตตา จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริมา ภิญโญนันตพงษ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำ ในการศึกษาค้นคว้า และได้ชี้แนะแนวทางแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง เพื่อให้งานได้พัฒนาสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกถึงพระคุณในความเมตตาในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. กุลยา ตันติผลาชีวะ รองศาสตราจารย์ ดร. เยาวพา เตชะคุปต์ และคณาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยทุกท่าน ที่ได้ให้วิชาความรู้ที่มีคุณค่ายิ่ง โดยการส่งเสริมทักษะประสบการณ์ เกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยจนผู้วิจัยเกิดการเรียนรู้ และมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยมากขึ้น ตลอดจนผู้วิจัยได้ประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรทิพย์ วินโกมินทร์ ดร. มารศรี สุธานี และ ดร. สุวิษ มูลคำ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ ตรวจสอบในการสร้างเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพ

ขอกราบขอบพระคุณนายเชิดศักดิ์ ชุ่มนาเสียว ปลัดอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก และคุณอมตพร แสงเดช นิตกร 6 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้อนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลงานวิจัย ตลอดจนให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสมศักดิ์ คุณแม่วีรวรรณ คุณรัชดาภรณ์ ครอบครัวพระประดิษฐ์ อาจารย์สมพร สามเตี้ย และอาจารย์เพชรสุดา กรณวงษ์ ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจกับผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยในการทำปริญญานิพนธ์มา ณ โอกาสนี้ คุณค่า และประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ขอมอบบูชา พระคุณของบิดา มารดาที่ ได้อบรมเลี้ยงดู และครูอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้วิทยาการต่าง ๆ กับผู้วิจัย

พรรณอร ชรประดิษฐ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	4
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	8
	สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า.....	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
	การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา.....	10
	หน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา.....	10
	ปรัชญาและแนวคิดที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา.....	12
	การบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา.....	14
	องค์การบริหารส่วนตำบล.....	19
	ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	19
	นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาท้องถิ่น.....	26
	นโยบายการถ่ายโอนการจัดอนุบาลให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	29
	ความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	33
	แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับความต้องการ.....	33
	แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ.....	35
	แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับบทบาท.....	36
	แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	37
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
	งานวิจัยในประเทศ.....	38
	งานวิจัยในต่างประเทศ.....	40
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	41
	กลุ่มตัวอย่าง.....	41
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	42
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3(ต่อ) การจัดการกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อ.....	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	71
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	71
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	71
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	71
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	72
อภิปรายผล.....	73
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	77
ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป	78
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก.....	84
ภาคผนวก ข.....	88
ภาคผนวก ค.....	92
ภาคผนวก ง	96
ภาคผนวก จ	106
ประวัติย่อผู้วิจัย	111

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครนายก	42
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และรายได้	50
3 ระดับความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาโดยรวมและรายด้าน.....	51
4 ระดับความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่	52
5 เปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน	53
6 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในด้านบทบาทงานบุคลากร จำแนกตามตำแหน่ง เป็นรายคู่.....	54
7 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในด้านบทบาทงานงบประมาณ จำแนกตามตำแหน่ง เป็นรายคู่.....	55
8 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในด้านบทบาทงานอาคารสถานที่ จำแนกตามตำแหน่ง เป็นรายคู่.....	56
9 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	57
10 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามรายได้ โดยรวมและรายด้าน.....	58
11 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในงานวิชาการจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน.....	59
12 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในงานบุคลากร	

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน	60
13 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในงานงบประมาณ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน	61
14 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในอาคารสถานที่จำแนกตามตำแหน่ง โดย รวมและรายด้าน.....	62
15 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในงานวิชาการจำแนกตาม วุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน	63
16 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ในงานบุคลากร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวม และรายด้าน.....	64
17 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในงบประมาณ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน	65
18 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในงานอาคารสถานที่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	66
19 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในงานวิชาการจำแนกตาม รายได้โดยรวม และรายด้าน.....	67
20 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในงานบุคลากร จำแนกตามรายได้ โดยรวม และรายด้าน.....	68
21 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในงานงบประมาณจำแนกตาม รายได้ โดยรวมและรายด้าน	69

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 หลักการสำหรับแนวการจัดประสบการณ์	13
2 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ อบต. ตาม พ.ร.บ. สภาตำบล	20
3 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล	25
4 โครงสร้างการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	28
5 รูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น.....	31
6 แผนภาพแสดงลักษณะความต้องการขั้นต่าง ๆ ของมาสโลว์.....	34

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประสบการณ์ในวัยเด็ก หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรม บุคลิกภาพ และความสามารถ ตามลำดับขั้นแห่งพัฒนาการ แต่อาจพัฒนาเร็วหรือช้าแตกต่างกัน ตามความพร้อมและลักษณะเฉพาะตัวของเด็ก รวมถึงการอบรมเลี้ยงดูควรเข้าใจพัฒนาการของเด็กเพื่อตอบสนองความต้องการและเน้นให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่ดี สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึงบทวิเคราะห์ การพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็ก ในปี 2535 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กในวัยก่อน 6 ปีจะมีผลไปตลอดชีวิต หากเด็กได้รับการอบรมดูแลที่ดี ได้รับความรัก ความอบอุ่น จะทำให้เด็กเป็นคนสดชื่นแจ่มใส มองโลกในแง่ดี และรู้จักรักคนอื่น การพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็นเรื่องสำคัญ โดยมุ่งเสริมสร้างพัฒนาการเด็กทุกด้านให้เจริญและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความพร้อมในการเรียนรู้ทักษะชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 :16)

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา ต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ และวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผ่านการรับรู้ทางประสาทสัมผัสและจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กล่าวถึงหน่วยงานที่จัดบริการสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษาหลายหน่วยงานที่จัดบริการสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน (อายุ 0-5 ปี) ยังไม่สามารถจัดบริหารได้ครอบคลุมทั่วทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ ผลการประเมินพบว่าสถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งการอนุบาลศึกษาในโรงเรียนยังต้องปรับปรุงคุณภาพทั้งในด้านการบริหารจัดการ วิธีการเลี้ยงดู ผู้ดูแลยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ ขาดการกำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานและไม่มี การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชา

(คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 1-2) รัฐควรเข้าไปมีบทบาทโดยตรง หรือมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นมีส่วนร่วมในการพัฒนา ส่งเสริมให้เด็กก่อนประถมศึกษา มีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างเต็มตามศักยภาพและทั่วถึงมีคุณภาพ และได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 3-4)

ทิศทางการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา (อายุ 0 – 5 ปี) ในประเทศไทยได้มอบอำนาจให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้แก่ (1) เทศบาล ได้แก่ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล (2) องค์การบริหารส่วนตำบล (3) การปกครองรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวสามารถจัดการศึกษาและฝึกวิชาชีพตามความพร้อมและ พัฒนานโยบายการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการศึกษาของชาติ (พินสุตา สิริรังศรี และ สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. 2541 : 91)

ตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เมื่อคราวประชุม ครั้งที่ 6/2543 เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2543 เห็นชอบแนวทางการส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเด็กกลุ่ม 3 ปี

แจ้งให้ดำเนินการถ่ายโอนอนุบาล 3 ปี

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้แจ้งแนวปฏิบัติการถ่ายโอนการจัดอนุบาล 3 ปี มาให้ทราบและถือปฏิบัติ ขอให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอดำเนินการดังนี้

1. กรณีโรงเรียนที่ยังไม่ได้ดำเนินการเปิดรับอนุบาล 3 ปีมาก่อน ไม่ให้ดำเนินการเปิดใหม่ หากชุมชนมีความต้องการและยังไม่มีหน่วยงานอื่นเปิด ก็สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ

2. กรณีโรงเรียนที่เปิดอนุบาล 3 ปี อยู่แล้ว ให้ถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับไปดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีการศึกษา 2545

3. การถ่ายโอนการจัดอนุบาล 3 ปีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ปฏิบัติดังนี้

3.1 ด้านผู้เรียน การถ่ายโอนเด็กอนุบาล 3 ปี ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับไปดำเนินการ โดยให้นำเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดให้ความเห็นชอบ แล้วรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทราบ

3.2 ด้านงบประมาณ การถ่ายโอนงบประมาณค่าวัสดุรายหัว ค่าอาหารกลางวันอาหารเสริม (นม) ตามเกณฑ์ที่สำนักงานงบประมาณจัดสรร ให้ทำการตกลงกับกรมบัญชีกลางในการโอนงบประมาณและโอนงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายในลักษณะการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกันต่อไป

3.3 ด้านอาคารสถานที่ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดขาดแคลนอาคารและสถานที่ในการจัดอนุบาล 3 ปี และประสงค์จะขอใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา

3.4 ด้านวิชาการ ให้โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และโรงเรียนสหวิทยาเขตอนุบาล อำเภอเป็นหลักในการให้บริการ สนับสนุนและส่งเสริมด้านวิชาการ เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กอนุบาล 3 ปี มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญาเต็มศักยภาพ (การประถมศึกษาจังหวัด นครนายก. 2543 : 1-13)

องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 นับเป็นจุดเริ่มต้นในการกระจายอำนาจในการบริหารและการปกครองสู่องค์กรระดับท้องถิ่นพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ได้กำหนดให้ยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้เฉลี่ยสามปีไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทโดยไม่รวมเงินอุดหนุนเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีการเลือกตั้งผู้แทนจากหมู่บ้านต่าง ๆ เข้าเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ฝ่ายนิติบัญญัติ) และมีคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคณะกรรมการฝ่ายบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่หลายประการตามที่กฎหมายกำหนด (อรพินธ์ สพโชคชัย. 2540 : 1)

การถ่ายโอนอำนาจครั้งนี้ คือความชัดเจนในการปฏิรูปโครงสร้างการปกครองในระบบราชการได้เกิดขึ้นเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศได้มีผลบังคับใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฯ ได้กำหนดเจตนารมณ์ ไว้หลายมาตราที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแก่ท้องถิ่นของตนเอง โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดและร่วมในการจัดการศึกษา อบรม ส่งเสริมภูมิปัญญา

และศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น (สุวัณณ์ เงินฉ่ำ, 2541 : 30) ประชาชนและบุคลากรในท้องถิ่นมีโอกาสเรียนรู้และมีส่วนร่วมต่อการทำงานในด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กก่อนประถมศึกษา ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาในท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิและอิสระในการส่งเสริมการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาตามความเหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการในท้องถิ่นของตน

สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลมีลักษณะดังนี้

ในงานวิชาการ โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรเสนอผ่านความเห็นชอบของจังหวัด และสำนักงานพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในส่วนของกรุงเทพมหานคร กรมวิชาการเป็นผู้อนุมัติ เขตการศึกษาพิจารณาของคณะกรรมการของแต่ละระดับ

ในงานบุคลากร จะดำเนินการโดยคณะกรรมการแต่ละระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ เป็นคณะกรรมการบริหารงานบุคคล ซึ่งครอบคลุมพนักงานส่วนอื่นด้วยทั้งการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งพัฒนาพิจารณาความดีความชอบและดำเนินการทางวินัย

ในงานงบประมาณ ได้มาจาก เงินอุดหนุนของรัฐ เงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ และเงินบริจาคจากชุมชนที่ให้แก่อสถานศึกษา การบริหารงบประมาณยังเป็นหน้าที่ของหน่วยเหนือ และเป็นไปตามระเบียบกฎหมายของทางราชการ

ในงานอาคารสถานที่ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดขาดแคลนอาคารและสถานที่ในการจัดอนุบาล 3 ปี และประสงค์จะขอใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา

จึงเห็นได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีคณะกรรมการบริหารการศึกษาเป็นการบริหารงานบุคคล จะขึ้นอยู่กับคณะกรรมการขององค์การบริหารส่วนตำบล การบริหารงบประมาณและการเงินเป็นไปตามระเบียบกฎหมายของรัฐและตามกฎระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยมีอิสระและประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อยกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างประเทศ (พินสุดา สิริรังศรีและ สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์, 2541 : 90)

จังหวัดนครนายกตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของประเทศไทย มีระยะทางจากกรุงเทพมหานครตามถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 305 เลียบคลองรังสิตผ่านอำเภอองครักษ์ถึงจังหวัดนครนายกระยะทาง 102 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 2,122 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 1,326,250 ไร่ สภาพทั่วไปเป็นที่ราบทางตอนเหนือและตะวันออกเป็นภูเขาสูงชันในเขตอำเภอบ้านนา อำเภอเมืองและอำเภอปากพลี ส่วนหนึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ทางทิศใต้เป็นที่ราบในเขตอำเภอองครักษ์ ติดกับจังหวัดฉะเชิงเทรา ประชากรในจังหวัดนครนายกร้อยละ 75 มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักคือการทำนา การทำสวน การทำไม้ดอกไม้ประดับ การเลี้ยงสัตว์ จังหวัดนครนายกประกอบด้วยบุคคลหลายเชื้อชาติได้แก่ ไทย จีน พวน ลาว มอญ ญ้อ และหลายศาสนาได้แก่ ศาสนาพุทธ อิสลาม และคริสต์ จากความหลากหลายดังกล่าวจึงทำให้วัฒนธรรมประเพณีในแต่ละท้องถิ่นของชาวจังหวัดนครนายกมีวัฒนธรรมย่อยๆ ที่แตกต่าง วัฒนธรรมและประเพณีเหล่านั้นเป็นสภาพสะท้อนที่ชัดเจนถึงพฤติกรรมการค้ารังชีวิต ค่านิยม ทศนคติ รวมทั้งยังเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหาร ในการพิจารณาเข้าไปพัฒนาชุมชนแต่ละแห่งอย่างถูกต้อง วัฒนธรรมและประเพณี เป็นวัฏจักรในรอบ 12 เดือนของการดำรงชีวิตในแนวเกษตรกรรม จังหวัดนครนายก แบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น 4 อำเภอ คือ

อำเภอเมือง อำเภอบ้านนา อำเภอปากพลี และอำเภอองครักษ์ มี 1 เทศบาลเมือง 4 เทศบาลตำบล และ 40 องค์การบริหารส่วนตำบล (สำนักงานจังหวัดนครนายก ฝ่ายข้อมูลและติดตามผล. 2545 : 4 -10)

องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครนายกปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 40 องค์การ ในการนี้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลทุกองค์การได้รับนโยบายให้บริหารจัดการศึกษา ตลอดจนส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในท้องถิ่น ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา โดยเฉพาะเด็กก่อนประถมศึกษาอายุ 3 ปี ควรคำนึงถึงความพร้อม ความต้องการปัจจัยทางด้านการบริหารที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดความเข้มแข็งและการทำงานอย่างมีศักยภาพขององค์การ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ในระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครนายก เพื่อทราบถึงความต้องการของบุคลากรด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา ความต้องการมีบทบาทในการเป็นผู้นำเป็นตัวแทนของชุมชนเพื่อพัฒนาการศึกษาตามหลักการในท้องถิ่น และความต้องการมีส่วนร่วมหรือความร่วมมือกัน เป็นการร่วมใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นในการพัฒนาการศึกษาของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อส่งเสริมศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครนายกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลวิจัยในครั้งนี้ไปใช้วางแผนการบริหารการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาอันนำมาซึ่งการพัฒนาประเทศสืบไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท และด้านการมีส่วนร่วมในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และรายได้ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบข้อมูลความต้องการขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ช่วยให้ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และฝ่ายบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลทุกฝ่าย ได้ใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครนายกให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นบุคลากรที่ประจำอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งหมด 40 ตำบล ในจังหวัดนครนายก จำนวน 200 คน เป็นประธานกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล 40 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 40 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 40 คน เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 40 คน และกรรมการ 40 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ จำแนกเป็น

1) สถานภาพ ได้แก่

1.1) ตำแหน่งของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย

- ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
- ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
- เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- กรรมการ

1.2) วุฒิการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ปริญญาตรีขึ้นไป

2) ข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.1 รายได้

- ไม่เกิน 5 ล้านบาทต่อปี
- เกิน 5 ล้านบาทขึ้นไปต่อปี

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท และด้านมีส่วนร่วมในแต่ละงาน คือ

- งานวิชาการ
- งานงบประมาณ
- งานบุคลากร
- งานอาคารสถานที่

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง สิ่งที่ผู้บริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลต้องการความรู้ความเข้าใจ การมีบทบาท และการมีส่วนร่วมเพื่อการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมให้มีประสิทธิภาพและพัฒนามากขึ้น
2. การบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา หมายถึง การที่หน่วยงานรับผิดชอบงานวิชาการ บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ให้กับเด็กที่มีอายุไม่ถึงเกณฑ์บังคับคืออายุระหว่าง 3 -5ปี
3. ความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา หมายถึง ความต้องการความรู้ความเข้าใจ บทบาทและการมีส่วนร่วมในการพัฒนางาน วิชาการ บุคลากร งบประมาณ และอาคารสถานที่ เพื่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมให้พัฒนายิ่งขึ้น ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่
 - 3.1 งานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดมวลประสบการณ์และการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กก่อนประถมศึกษา
 - 3.2 งานบุคลากร หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา และทำหน้าที่นักวิชาการทางการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีความรู้ทางด้านจัดการศึกษา
 - 3.3 งานงบประมาณ หมายถึง ปัจจัยที่ต้องนำไปเป็นค่าวัสดุรายหัว ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารเสริม (นม) ค่าจ้างครูสอน ตลอดจนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดกิจการและสถานที่ผู้รับผิดชอบจัดขึ้น
 - 3.4 งานอาคารสถานที่ หมายถึง สถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กก่อนประถมศึกษาเช่น สนามเด็กเล่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม หรืออาคารประกอบที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมวลประสบการณ์ให้กับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา
4. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง สถาบันทางสังคมและเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและสมาชิกมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น แนวทางจัดการศึกษาตามศักยภาพได้เป็น 3 กลุ่มดังนี้
 1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมระดับที่ 1 ความพร้อมสูง นี้
 2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมระดับ 2 ความพร้อมปานกลาง
 3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมระดับ 3 ความพร้อมต่ำ
5. บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง สมาชิกที่จัดการในองค์การประกอบด้วย
 - 5.1 ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ที่ได้รับเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นประธานโดยนายอำเภอลงนามแต่งตั้งตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 - 5.2 ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วเสนอนายอำเภอแต่งตั้ง
 - 5.3 เลขานุการสภาตำบล หมายถึง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ การจัดการประชุมและงานอื่นใดตามที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย
 - 5.4 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ข้าราชการส่วนท้องถิ่นสังกัด

กระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริหาร มีหน้าที่ตามกฎหมาย

5.5 กรรมการ หมายถึง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

6. สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล

7. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้บริหารและครูในองค์การบริหารส่วนตำบล

จำแนกเป็น 2 ระดับ คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี และ สูงกว่าปริญญาตรี

8. ตำแหน่ง หมายถึง สถานภาพของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยจำแนกออกเป็น

4 ตำแหน่ง ได้แก่

1) ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

2) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

4) เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

5) กรรมการ

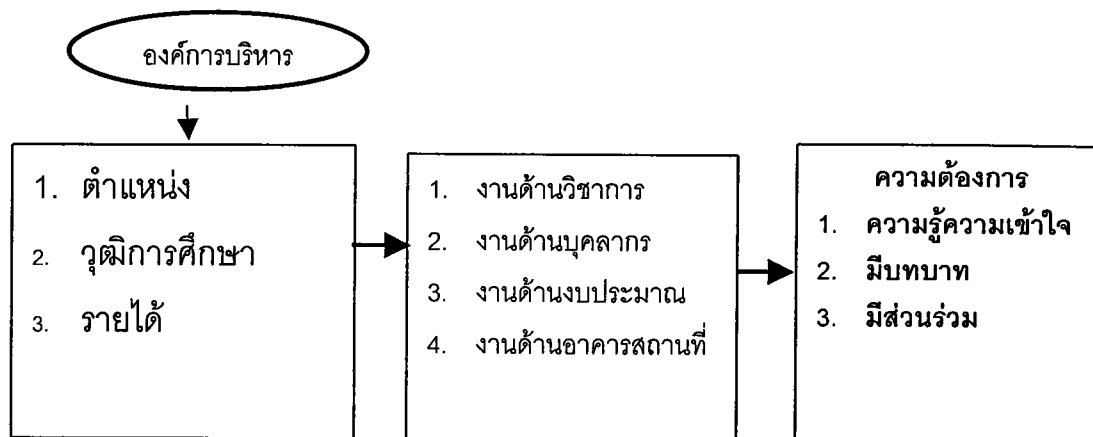
9. ข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ปีที่จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล และรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

10. ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการแปลความ การตีความหมายและการประเมินค่าความสามารถเข้าใจของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

11. บทบาทในการจัดการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติ ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

12. ส่วนร่วมจัดการศึกษา หมายถึง การที่บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าไปมีส่วนร่วมในคณะกรรมการบริหารการศึกษา ความร่วมมือ ปรับปรุง แก้ไข พัฒนา ให้การศึกษาเจริญก้าวหน้าและเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

กรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

เปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และรายได้ มีความแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหาร การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา จังหวัดนครนายก ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ขอเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ตามลำดับดังนี้

1. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของประเทศไทย
 - 1.1 หน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
 - 1.2 ปรัชญาและแนวคิดที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
 - 1.3 การบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
2. องค์การบริหารส่วนตำบล
 - 2.1 ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 2.2 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาท้องถิ่น
 - 2.3 นโยบายการถ่ายโอนการจัดอนุบาลให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 3.1 แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับความต้องการ
 - 3.2 แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
 - 3.3 แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับการมีบทบาท
 - 3.4 แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของประเทศไทย

การศึกษาอนุบาล ได้เริ่มต้นเข้ามาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ดังมีหลักฐานปรากฏในโครงการศึกษา พ.ศ. 2441 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2532 : 115 – 116)

การเล่าเรียนเบื้องต้นแรก (มูลการศึกษา)

การเล่าเรียนเบื้องต้น (ประถมศึกษา)

การเล่าเรียนเบื้องต้นกลาง (มัธยมศึกษา)

การเล่าเรียนเบื้องต้นสูง (อุดมศึกษา)

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในสมัยมีระบบโรงเรียน จัดในรูปของชั้นมูลศึกษา ซึ่งอาจจะฝากไว้ในโรงเรียนประถมศึกษาก็ได้ มุ่งสอนให้เด็กมีความรู้สูง เพื่อเรียนต่อในชั้นประถมศึกษา เป็นการจัดการตนเองไม่มีหลักสูตร และไม่มีระเบียบวิธีสอน การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในระยะเริ่มมีระบบโรงเรียนยังเน้นการสอนหนังสือเป็นสำคัญ โรงเรียน บุรพบท และโรงเรียน กชน โนม ซึ่งวัยเด็ก อายุภายใน 7 ขวบ เข้าเรียน ซึ่งจัดเฉพาะบุตรหลานข้าราชการฝ่ายในวังเท่านั้น

ในสมัยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาก็ได้พัฒนาขึ้นมาในรูปอนุบาล (Kindergarten) จากหลักฐานแสดงให้เห็นว่า ความคิดเรื่องการอนุบาลศึกษาเริ่มเข้ามาสู่ประเทศไทย ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจากพระองค์ได้เคยเสด็จประพาสทวีปยุโรป และโปรดเกล้าให้ผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาไปศึกษาและดูงานต่างประเทศ และนอกจากนี้ในรัชสมัยของพระองค์ ได้มีสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศและพวกมิชชันนารีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญยิ่งในการศึกษาของไทย การจัดการศึกษาในรูปของอนุบาลได้พัฒนาเรื่อย ๆ ได้อาศัยแนวคิดของนักการศึกษา หลายท่านเริ่มแรกได้จัดให้มีแผนกอนุบาลขึ้นในโรงเรียนราษฎร์ ต่อมาจึงมีโรงเรียนอนุบาลแห่งแรกของรัฐ คือโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ ซึ่งถือเป็นแบบอย่างในการจัดโรงเรียนอนุบาล ในสมัยต่อมา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2539 : 137)

1.1 หน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

หน่วยงานที่จัดบริการการศึกษาให้แก่เด็ก ระดับเด็กเล็กหลายแห่งอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ กันเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กและสังคม หน่วยงานดังกล่าวได้แก่

1.1.1 ทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เปิดสอนชั้นเด็กเล็กอยู่ในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย จุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าด้านการเรียนการสอน การวิจัย และเพื่อสนองความต้องการของผู้ปกครองเด็ก รูปแบบการจัดเป็นแบบเดียวกับโรงเรียนอนุบาล โดยมุ่งเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก สำหรับเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษา

1.1.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จัดในรูปโรงเรียนอนุบาลเนื่องจากรัฐบาลไม่สามารถจัดการศึกษาระดับนี้ได้อย่างทั่วถึง จึงสนับสนุนให้เอกชนดำเนินการ

1.1.3 กรมสามัญศึกษา เปิดสถานศึกษาสำหรับเด็กเล็ก ในรูปแบบของโรงเรียนอนุบาล มุ่งให้ความรู้ และพัฒนาเด็กก่อนที่จะเรียนในชั้นประถมศึกษา รับเด็กอายุ 3 - 4 ปี ตามจังหวัดต่าง ๆ จะมีโรงเรียนอนุบาลของกรมสามัญศึกษา จังหวัดละ 1 โรง เพื่อเป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับนี้

1.1.4 กรมการศาสนา ให้วัดเป็นที่อบรมสั่งสอนเด็ก มีจุดประสงค์เพื่อให้พระได้ทำ

ประโยชน์แก่สังคม ปลุกฝังคุณธรรมและวัฒนธรรมอันดีงามให้แก่เด็กและช่วยเตรียมเด็กให้มีความรู้พื้นฐานก่อนที่จะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา เป็นโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อการกุศล ไม่เก็บค่าเล่าเรียนแต่อย่างใด ครูผู้สอน คือ พระภิกษุ สามเณร และให้ฆราวาส

1.1.5 กรมการฝึกหัดครู จัดโครงการฝึกอบรมเด็กเล็กก่อนเกณฑ์บังคับเรียน ในโครงการฝึกหัดครูชนบท โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยพัฒนาเด็กในชนบท ให้มีความมองงามทุกด้าน ช่วยเตรียมเด็กให้มีความพร้อมที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษา เพื่อเผยแพร่แนวทางการอบรมเลี้ยงดูเด็กเล็กในชนบท และชักนำให้คนในหมู่บ้าน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตน และเพื่อให้วิทยาลัยครูได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของเด็ก

1.1.6 การพัฒนาชุมชน จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในหมู่บ้านเขตพัฒนาให้ได้รับการเลี้ยงดูอย่างถูกต้องและเหมาะสม ส่งเสริมให้ท้องถิ่นช่วยตัวเอง และร่วมมือกันพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโต ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยเผยแพร่วิทยาการต่าง ๆ ไปสู่วิชา ฆราวาส ผู้ปกครองเด็ก และชุมชน รับผิดชอบ 3-6 ปี

1.1.7 กรมอนามัย จัดในรูปแบบศูนย์โภชนาการ เพราะในชนบทเด็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาการขาดแคลนอาหารที่จำเป็นสำหรับร่างกาย จุดประสงค์ในการจัดมุ่งให้เด็กเล็กในท้องถิ่นได้รับการเลี้ยงดูอย่างถูกวิธี พร้อมทั้งเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย โภชนาการและการศึกษาแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.1.8 กรมการแพทย์ จัดในรูปแบบศูนย์สุขภาพจิต เพราะในปัจจุบันสภาพครอบครัว และสังคมเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กมีปัญหาทางสุขภาพจิต ให้บริการในการแก้ปัญหาทางอารมณ์ จิตใจ และพฤติกรรมของเด็ก สำหรับเด็กเล็กจะให้คำแนะนำในด้านการอบรมเลี้ยงดู ความรู้ด้านจิตวิทยา พัฒนาการทางจิตใจ อารมณ์ โดยมีหน่วยจิตเวชให้การตรวจรักษา

1.1.9 กรมประชาสงเคราะห์ หน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ คือ สถานเลี้ยงเด็กเล็กทั้งของเอกชนและของกรมประชาสงเคราะห์ สถานเลี้ยงเด็กของเอกชนรับเลี้ยงเด็กในช่วงกลางวัน ซึ่งเป็นช่วงที่บิดามารดาออกไปทำงานนอกบ้าน รับผิดชอบตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี สถานรับเลี้ยงเด็กจะต้องถูกสุขลักษณะตามแบบที่กรมประชาสงเคราะห์กำหนด

1.1.10 กรุงเทพมหานคร จัดตั้งศูนย์เลี้ยงเด็กกลางวัน (Day Care Centre) เป็นหน่วยงานในความรับผิดชอบของสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร แพทย์ ทันตแพทย์ ให้แก่เด็กเล็กในเขตต่าง ๆ บุคลากรที่ดำเนินงานประกอบด้วย แพทย์ ทันตแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล ผู้ปรุงอาหาร

1.1.11 สมาคมมูลนิธิ ให้ความอนุเคราะห์เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 6 ปี เพื่อช่วยเหลือเด็กในด้านสาธารณสุข โภชนาการ เศรษฐกิจ และการศึกษา เด็กเหล่านี้ได้แก่ เด็กที่อยู่ตามแหล่งสลัมหรือหมู่บ้านชนบทที่ห่างไกลการคมนาคม ขาดความเจริญ หรือพ่อแม่ทิ้งไว้ที่โรงพยาบาล เด็กเหล่านี้ขาดที่พึ่งขาดความอบอุ่น เป็นเด็กที่ไม่มีอนาคต สมาคมและมูลนิธิต่าง ๆ จึงให้ความช่วยเหลือตามที่เห็นสมควร

1.1.12 สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีโรงเรียนอยู่ในสังกัดจำนวนทั้งสิ้น 38 โรงเรียน ซึ่งเดิมโรงเรียนดังกล่าวสังกัดกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงศึกษาธิการ ได้สงวนไว้เพื่อเป็นต้นแบบ และเพื่อการวิจัยในการพัฒนาและจัดทำหลักสูตรประถมศึกษา ต่อมาในปีการ

ศึกษา 2523 ได้มีพระราชบัญญัติรวมการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ให้มาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2539 : 37 - 39)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบจัดการอนุบาลศึกษาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2523 โดยจัดในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ซึ่งรับโอนมาจากกรมสามัญศึกษา

พ.ศ. 2527 เปิดสอนชั้นเด็กเล็กหลักสูตร 1 ปี ก่อนเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยเปิดในโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในชนบท

พ.ศ. 2529 ขยายการจัดชั้นอนุบาลศึกษาหลักสูตร 2 ปี สู่ชนบทตามโครงการอนุบาลชนบท โดยเริ่มจากพื้นที่เป้าหมาย 38 จังหวัดและขยายออกไปมากขึ้นตามลำดับ

พ.ศ. 2535 ประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ และแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) มีนโยบายให้รัฐจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบคือสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เปลี่ยนจากการจัดแบบชั้นเด็กเล็ก 1 ปี เป็นแบบชั้นอนุบาล 2 ปี จากที่เคยมีโครงการเฉพาะกลุ่มเป้าหมายคือโครงการอนุบาลชนบทก็เปลี่ยนเป็นจัดครอบคลุมทุกพื้นที่

พ.ศ. 2537 เริ่มใช้เกณฑ์มาตรฐานระดับก่อนประถมศึกษาเป็นแนวทางพัฒนาการจัดการอนุบาลศึกษาของโรงเรียน

พ.ศ. 2538 เริ่มใช้เกณฑ์การจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณตามเกณฑ์มาตรฐาน และขนาดโรงเรียน

พ.ศ. 2539 ขยายชั้นอนุบาลจาก 2 ปี รับเด็ก 4-6 ขวบ เป็น 3 ปีรับเด็กตั้งแต่อายุ 3-6 ขวบ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาไว้ 3 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 อนุบาลหลักสูตร 1 ปี เด็กก่อนเข้าเรียนทุกคนต้องมีอายุ 5-6 ปี หรือมีอายุก่อนเกณฑ์ภาคบังคับ 1 ปี

รูปแบบที่ 2 อนุบาลหลักสูตร 2 ปี ประกอบด้วยชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาล ปีที่ 2 เด็กเข้าเรียนอนุบาลปีที่ 1 ต้องมีอายุ 4-5 ปี

รูปแบบที่ 3 อนุบาลหลักสูตร 3 ปี ประกอบด้วยชั้นอนุบาล 3 ขวบ ชั้นอนุบาล ปีที่ 1 ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เด็กเข้าเรียนอนุบาล 3 ขวบต้องมีอายุ 3-4 ปี

(คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 120 -122)

1.2 ปรัชญาและแนวคิดที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

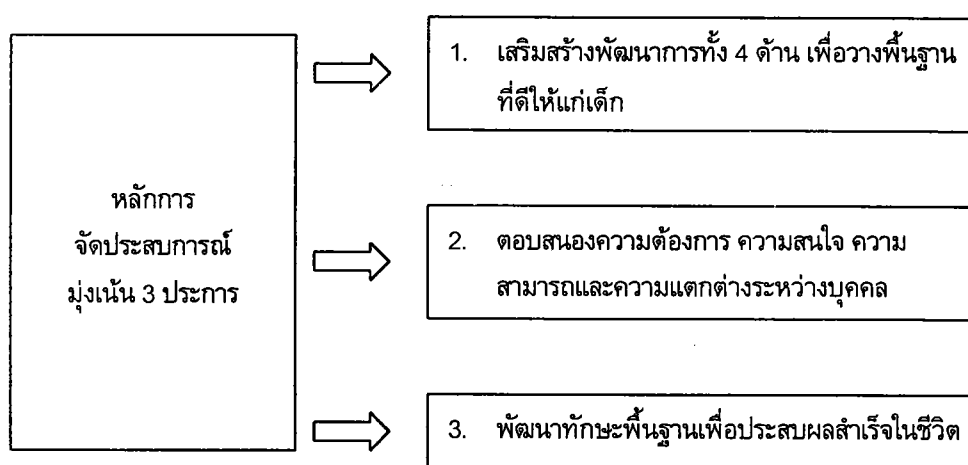
ปรัชญา แนวคิด และทฤษฎีของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาเป็นสิ่งที่นำมาเป็นแนวทาง หรือเป็นหลักในการจัดการศึกษา มีดังนี้

เฟรอเบล (Froebel) นักการศึกษาชาวเยอรมัน ผู้ได้รับการยกย่องว่า เป็นบิดาแห่งการอนุบาลศึกษา เป็นผู้จัดตั้งโรงเรียนอนุบาล เรียกว่า Kindergarten School ขึ้นเป็นคนแรก ได้สรุปแนวคิดประสบการณ์ว่า การศึกษาระดับนี้ต้องเน้นให้เรียนรู้จากการเล่น การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบ และเชื่อว่าการเรียนรู้ผ่านการเล่นนี้จะช่วยให้ชีวิตพัฒนาได้อย่างสมดุล

มอนเตสซอวรี (Montessori) แพทย์ชาวอิตาลี ผู้วางปรัชญาการพัฒนาเด็กไว้ว่า เด็กทุกคนปรารถนาการเรียนรู้อย่างอิสระจากการเล่น การกระทำและพัฒนาไปตามขั้นตอนสติปัญญาจะพัฒนาขึ้นจากการได้สัมผัส และฝึกการรับรู้ เป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่าน เขียนและสะกดคำ ถือความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรม ครูเป็นเพียงผู้แนะนำช่วยเหลือเน้นเรื่องสุขภาพพลานามัย

เปสตาลอสซี (Pestalozzi) นักปฏิรูปการศึกษา ชาวสวิส เชื่อว่าเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ในด้านความสนใจตามความต้องการในการเรียนรู้ นำทฤษฎีการใช้ความเมตตากรุณาแทนการลงโทษ มาใช้ในห้องเรียนเป็นผู้ริเริ่มเรื่องการเตรียมความพร้อม โดยให้เด็กใช้เวลาและประสบการณ์ เพื่อเด็กจะได้เกิดความเข้าใจและการเรียนรู้ด้วยตนเอง นี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 114 -115)

หลักการของการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาสำหรับหลักการแนวการจัดประสบการณ์ เด็กวัยอนุบาล เป็นช่วงที่เหมาะสมในการวางรากฐานและเสริมสร้างให้มีคุณค่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดหลักการสำหรับแนวการจัดประสบการณ์ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 114 -115)

ภาพประกอบ 1 หลักการสำหรับแนวการจัดประสบการณ์

1. หลักการจัดกิจกรรม เพื่อให้การจัดประสบการณ์ ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายจึงกำหนดการจัดกิจกรรมดังนี้

- 1.1 จัดกิจกรรมโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง
- 1.2 จัดกิจกรรมโดยเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาทุก ๆ ด้านพอเหมาะกับวัย
- 1.3 จัดกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ตรง
- 1.4 จัดกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้หลายแบบ
- 1.5 จัดกิจกรรมให้มีลักษณะสมดุลกัน
- 1.6 จัดกิจกรรมที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์และสภาพท้องถิ่น
- 1.7 จัดกิจกรรมทอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ

1.8 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมศาสนา วัฒนธรรมประเพณี

2. หลักการศึกษาและอบรมเลี้ยงดูเด็กอนุบาล 3 ขวบ

2.1 การส่งเสริมทักษะการช่วยตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นเช่น การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การแต่งกาย ฯลฯ

2.2 การส่งเสริมทักษะการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนและโรงเรียน

2.3 การเรียนรู้ที่ผ่านการเล่น

2.4 การจัดประสบการณ์ที่ต้องมีความสมดุล ทั้งในและนอกห้องเรียนกิจกรรมกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ มีทั้งกิจกรรมที่เด็กริเริ่ม และครูริเริ่ม

2.5 การทำงานร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง

จากการศึกษาปรัชญาแนวคิดและหลักการอนุบาล เชื่อว่าจะทำให้เกิดความเข้าใจในธรรมชาติ และพฤติกรรมตลอดจน แนวทางในการเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก สิ่งเหล่านี้จะเป็นแนวทางสำคัญให้ผู้บริหาร มีกลยุทธ์ในการใช้ "ศาสตร์" (Science) และ "ศิลป์" (Art) ในการบริหารเพื่อประสิทธิภาพ และการยอมรับในการจัดการอนุบาล งานบริหารที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการศึกษาในระดับนี้ คืองานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ ผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องรู้และเข้าใจ เกี่ยวกับงานบริหารนี้เพื่อนำมาซึ่งการพัฒนาในหน่วยงานของตนให้มีประสิทธิภาพ

1.3 การบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเป็นการบริหารงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่

1.3.1 งานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับสถานศึกษาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน งานส่งเสริมการสอน งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผน กำหนดวิธีการดำเนินงาน งานประชุม และอบรมทางวิชาการ (คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ 2534 : 18 - 19) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิการ (2529 : 341) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา หมายถึง การจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมเด็กให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งจะต้องครอบคลุมถึงการศึกษาหลักสูตร หรือแนวการจัดประสบการณ์ แผนการสอน การจัดหาและผลิตสื่อ การจัดสภาพแวดล้อม การจัดการกิจกรรมประจำวัน การนิเทศ และการประเมินความพร้อม เด็กปฐมวัยควรได้รับการจัดประสบการณ์ ต้องมีพื้นฐานที่ดี ดังนั้นการบริหารงานต้องคำนึงถึงการจัดการเรียนการสอน มีการวางแผนและเลือกกิจกรรมตามวัยและความสนใจของเด็ก ควรมีการพักผ่อน และทำงานสมดุลกันในกิจกรรม โดยดำเนินการจัดทำแนวประสบการณ์ และแผนการจัดประสบการณ์ ให้แก่เด็กปฐมวัยดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 17)

- แนวการจัดประสบการณ์ แนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถม หมายถึง หลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งขอบข่ายและเนื้อหาไม่ได้แบ่งออกเป็นรายวิชา แต่กำหนดหลักการจัดการกิจกรรมในลักษณะบูรณาการขึ้นเป็นหน่วยการสอน ให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัย พัฒนาการ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจนถึงแวดล้อมรอบตัวเด็ก เพื่อให้มีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ จิตใจสังคม และสติปัญญา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสามารถของเด็กในแต่ละช่วงอายุเป็นหลัก ไม่มุ่งให้เด็กอ่านเขียนหรือท่องจำเนื้อหา

- แผนการจัดประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์ คือแผนการสอนประกอบด้วยกิจกรรมที่ปรากฏในตารางกิจกรรมประจำวัน ได้แก่ การเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์ การเล่นเกมในวงกลม กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง เกมการศึกษา รวมทั้งกิจกรรมที่ไม่ปรากฏในตารางประจำวันรวมทั้งหน่วยการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ตลอดปีการศึกษา และครูผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนหน่วยการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือสภาพท้องถิ่น และโรงเรียนได้ แต่ต้องคงจุดประสงค์ทางคณิตศาสตร์ไว้ทั้งนี้เพราะได้เรียงลำดับความยากง่ายไว้แล้ว

- สื่อการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กชั้นอนุบาล เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อมุ่งส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของเด็กก่อนวัยเรียนในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้สื่อจะช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ โดยผ่านประสาทสัมผัส นอกจากนี้ยังช่วยทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและบางชนิดยังเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกคิดสร้างสรรค์ตามจินตนาการอีกด้วย (ศิริวรรณ ปักซี่. 2537 : 41)

- การวัดผลประเมินผล กองวิชาการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 3-1) กำหนดแนวคิดพื้นฐานการวัดและประเมินความพร้อมในการเรียนระดับก่อนประถมศึกษาว่าการจัดการประเมินเป็นกิจกรรมที่สอดแทรกอยู่ในการเรียนการสอนทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่ประเมินสภาพของผู้เรียนก่อนลงมือเรียน ประเมินพฤติกรรมขณะลงมือเรียน และประเมินผลการเรียน ทั้งด้านความสามารถในการทำงานและความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรม ดังนั้นการวัดและการประเมินจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยในการบรรลุเป้าหมาย โดยช่วยชี้ให้เห็นว่าจะจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กอย่างไร จะปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อีกในด้านใด ประโยชน์ของการวัดและประเมินจึงขึ้นอยู่กับเมื่อวัดและประเมินแล้วจะนำเอาผลไปใช้พัฒนาเด็กอย่างไร มิใช่วัดและประเมินเพื่อรู้ผลอย่างเดียว

1.3.2 งานบุคลากร เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารและจัดการมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ให้สอดคล้องกับนโยบายที่ต้องการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ จึงมีการดำเนินการเปิดสอนชั้นก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีความพร้อมที่จะดำเนินการได้ ให้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก แต่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษานี้ มีจำนวนมากที่ไม่มีความรู้ด้านการอนุบาลศึกษาหรือการศึกษาปฐมวัย หรือมีประสบการณ์โดยตรงทางด้านการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เขียวพา เดชะคุปต์ (2542 : 125) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัยมีหน้าที่เป็นผู้สรรหาบุคลากรให้เหมาะสมกับลักษณะงานที่เขาจะต้องทำ ได้แก่ ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็ก เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่การเงิน แม่ครัวและคณงาน ตลอดจนพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ซึ่งจะต้องทำต่อเนื่องตลอดเวลาอย่างไม่มีจุดจบ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาให้เพียงพออย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ เพราะการศึกษาในระดับนี้มีหลักการ และวิธีการที่แตกต่างจากการศึกษาระดับอื่นโดยสิ้นเชิง ดังนั้นการพัฒนาบุคลากรจึงมีความสำคัญ คิมบอร์ค และนูนเนอร์รี่ (Kimbrough and Nunnery. 1988 : 65-70) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานบุคคลไว้ดังนี้

1. การวางนโยบายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ของโรงเรียน

2. ผู้ปฏิบัติที่มารับตำแหน่งต่าง ๆ

3. การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานโดยการเข้าปฏิบัติงานตามความสามารถหรือจัดตามความเหมาะสม โดยผู้บริหารและคณะทำงานร่วมกันพิจารณา

อำนาจหน้าที่ของการบริหารงานบุคคลจะต้องวางแผนอัตรากำลัง สรรหาบุคลากรบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร จัดทำทะเบียนประวัติบุคลากร พัฒนาบุคลากร มอบหมายหน้าที่ให้กับบุคลากรประเมินผลการปฏิบัติงาน จัดสวัสดิการแก่บุคลากรให้สถานศึกษา

(สำนักรับนโยบายและวางแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. มพท. : 110) เพื่อให้การดำเนินงานลุล่วงไปด้วยดี มีประสิทธิภาพผู้บริหารต้องศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในเรื่องต่อไปนี้

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2532 : 20)

1. ต้องการบุคลากรเพิ่มขึ้นหรือไม่ เช่น สายการบริหาร ได้แก่ ผู้จัดการ ครูใหญ่ หัวหน้าสาย ฯลฯ สายปฏิบัติการสอน ได้แก่ ครูทำการสอนวิชาต่าง ๆ สายสนับสนุนการสอน ได้แก่ ผู้ช่วยครู พี่เลี้ยง ลูกจ้าง

2. ศึกษาจำนวนคุณสมบัติของครูในโรงเรียนแยกตามวุฒิการศึกษา วิชาเอก ความถนัด ประสบการณ์ ความสามารถพิเศษ จำนวนห้องเรียน จำนวนนักเรียนที่จุในแต่ละห้อง ปัญหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากร

3. วางโครงการวางแผนเป็นขั้นตอนตามสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการมาวางแผนแก้ปัญหาพร้อมกับบุคลากรในโรงเรียน โดยกำหนดแนวทางแก้ปัญหาในรูปแบบงานและโครงการ การกำหนดความต้องการบุคลากรที่ต้องเพิ่มไว้ล่วงหน้าอย่างน้อย 2 - 5 ปี และกำหนดคุณสมบัติของบุคลากร ประสบการณ์ ความสามารถพิเศษหรือคุณสมบัติอื่น

4. วางแผนการควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศบุคลากรให้ดำเนินไปตามแผนหรือโครงการที่วางไว้

5. ผู้บริหารวางโครงการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรโดย กำหนดผู้รับผิดชอบ ประเมิน ควบคุม ดูแลการใช้เครื่องมือประเมินผลให้มีประสิทธิภาพที่สุด กำหนดแนวทางการประเมินให้ชัดเจนตามแผนที่วางไว้ นำผลการประเมินไปใช้แก้ไขปรับปรุงและวางแผนงานต่อไป กำหนดให้มีการรายงานการประเมินเป็นรายเดือน/ภาคเรียนหรือประจำปีให้เหมาะสม

1.3.3 งานงบประมาณ การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น นอกจากจะต้องมีปัจจัยในเบื้องต้นอย่างเพียงพอ มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ภารกิจและบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานบุคลากรที่เกี่ยวข้องชัดเจนแล้วยังต้องมีปัจจัยในการสนับสนุนการจัดการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ งบประมาณ คือ แผนเบ็ดเสร็จที่แสดงออกในรูปตัวเงิน แสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่ง แผนนี้จะรวมถึงการประมาณบริหาร กิจกรรม โครงการ และค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุน ในการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนนี้ย่อมประกอบด้วยภาระกระทำ 3 ชั้นด้วยกันคือ 1) การจัดเตรียม 2) การอนุมัติ 3) การบริหาร

เซอร์รูดด์ (ณรงค์ สัจพันโรจน์.2539 : 2 ; อ้างอิงจาก Sherrood. 1954) ขอบข่ายอำนาจหน้าที่ของการบริหารงบประมาณ พิจารณาได้ดังนี้ (สำนักนโยบาย และวางแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. มปท. : 102)

- จัดทำแผนการใช้จ่าย
- เก็บรักษาเงิน
- จัดซื้อจัดจ้างตามแผนการใช้จ่ายเงิน
- ควบคุมและตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง
- ให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารการเงินและพัสดุ

1.3.4 งานอาคารสถานที่ การบริหารงานอาคารสถานที่ หมายถึง กิจกรรมพัฒนาอาคารสถานที่ให้มีพอกับสภาพของโรงเรียน รักษาอาคาร ปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อย สะอาด รวมทั้งจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับนักเรียน (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 3) ได้กล่าวว่า การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ดำเนินงานอาคารสถานที่ร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยจะเกี่ยวกับ อาคารเรียน อาคารประกอบ สถานที่ตั้งบริเวณโรงเรียน สนาม และ ที่พักผ่อน การจัดอาคารสถานที่และห้องเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย ควรคำนึงว่าเด็กมีความแตกต่างจากผู้ใหญ่ ความต้องการในการใช้เนื้อที่จึงต่างกันมาก การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนในระดับก่อนประถมศึกษามีความสำคัญและมีผลต่อพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็ก ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อจะได้ดำเนินการหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับนี้ ได้อย่างถูกต้อง ให้สอดคล้องกับแนวการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ควรเน้นความเป็นธรรมชาติ และให้เหมือนกับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด เพราะโรงเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย เปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของเด็ก สิ่งที่ต้องพิจารณาในการบริหารงานอาคารสถานที่ที่มีดังนี้

- การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนระดับก่อนประถมศึกษาจะต้องสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ ปลอดภัย และกว้างได้สัดส่วนกับจำนวนเด็ก ควรมีพื้นที่ว่างเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 1 ตารางเมตรต่อเด็ก 1 คน คุรุภัณฑ์ภายในห้องเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก ชั้นวางของ ควรมีขนาดเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนเด็ก สื่อและเครื่องเล่นภายในห้องเรียนต้องมีความเหมาะสมกับวัย และสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ดังปรากฏในหนังสือคู่มือสื่อและเครื่องมือเล่นระดับก่อนประถมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติการจัดแบ่งพื้นที่ในห้องเรียนให้มีมุมประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างน้อย 4 มุม เช่น มุมบ้าน มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ และเด็กสามารถเคลื่อนที่จากมุมประสบการณ์ต่างๆ ได้อย่างอิสระ โดยไม่รบกวนเด็กคนอื่น ๆ การกำหนดพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่มย่อยและกิจกรรมกลุ่มใหญ่ให้ชัดเจน จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กและทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในแนวการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ การจัดสภาพแวดล้อมทั่วไปในห้องเรียน ควรจัดให้มีสภาพ และบรรยากาศคล้ายคลึงกับบ้านของเด็กให้มากที่สุด เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็กให้อยากมาโรงเรียน นอกจากนี้ยังสามารถใช้ประโยชน์จากห้องเรียนได้หลายอย่าง เช่น ใช้เป็นทั้งห้องรับประทานอาหาร และห้องพักผ่อน

- การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ควรมีสสนามเด็กเล่น เครื่องเล่นสนามต่าง ๆ เช่น ชิงช้า ม้าหมุน กรงสำหรับปีนป่าย กระดานทรงตัว เขือกสำหรับห้อยโหน บ่อทราย ที่เล่นน้ำ กรง สำหรับเลี้ยงสัตว์ และเครื่องเล่นอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับวัยเล่น รถลาก รถจักรยาน รถ 4 ล้อเล็ก ๆ ที่เด็กขับตัวเองได้ ฯลฯ ความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กล่าวถึงความสำคัญดังต่อไปนี้ การจัดบริเวณภายนอกห้องเรียน ควรจัดให้มีที่ร่ม มีการจัดแบ่งท้องพื้นที่สำหรับให้เด็กระดับก่อนประถมศึกษาเล่น โดยแยกจากสนามเล่นของเด็กระดับประถมศึกษา ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและประโยชน์ของการใช้สอยการจัดสนามเด็กเล่นระดับก่อนประถมศึกษา ควรจัดให้มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ทราย หิน หินปูน หินกรวด หินทราย หินทรายปนทราย หินทรายปนทรายปนทราย มีเครื่องเล่นประเภทปีนป่ายทรงตัว ฯลฯ อุปกรณ์ของเล่นและเครื่องเล่นต่าง ๆ ภายในสนามต้องเหมาะสมกับเด็ก ต้องมีความแข็งแรง ทนทาน ได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี และมีความปลอดภัยอยู่ตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . 2536 : 22) สนามเด็กเล่นเป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ควรจัดไว้เป็นสัดส่วน โดยมีกำแพงหรือฉากกั้น เพื่อให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย ควรมีที่กำบังลมและแดด และปลูกต้นไม้ประดับ เพื่อช่วยทำให้สนามสดชื่น พื้นสนามควรเป็นพื้นหญ้า และควรมีบริเวณที่เป็นเนินดิน เพื่อให้เด็กได้เล่นไถล ไม่ควรมีก้อนอิฐ ก้อนหิน หรือเศษแก้ว บริเวณบ่อทรายหรือบริเวณที่จะให้เด็กขุดดินเล่นควรปลอดภัยจากเหตุร้ายต่าง ๆ สนามเด็กเล่นควรอยู่ทางทิศใต้ของอาคาร เพราะจะได้มีแดดและแสงสว่างตลอดเวลา (เยาวยา เดชะคุปต์. 2536 : 213) นอกจากนี้ยังมีนวัตกรรม การจัดเครื่องเล่นสนามที่วิทยาลัยครูโอราณี ในประเทศอิสราเอลที่นำเอาของที่เสียแล้ว และของที่เหลือใช้ต่าง ๆ เช่น ตู้เย็น เต้าแก๊ส รถยนต์เก่า ที่ใช้ไม่ได้แล้วมาจัดวางที่สนามเด็กเล่น เรียกว่า “ สนามเล่นแบบกองขยะ ” (Junk Playground) ซึ่งเด็กชอบมากกว่า เครื่องเล่นสนามราคาแพงแนวการจัดสื่อการเรียนพิจารณาได้ดังนี้

1. จัดสื่อและอุปกรณ์ที่เป็นกระดาษสีต่าง ๆ เช่น สีเทียน สีไม้ วัสดุธรรมชาติ และวัสดุเหลือใช้ เอาไว้ให้เด็กสามารถหยิบใช้ได้เองตามความต้องการ
2. สื่อและอุปกรณ์ควรทำหยาบความสามารถและควรเหมาะกับอายุ ความสนใจ สภาพท้องถิ่นและสภาพเศรษฐกิจ
3. สื่อและอุปกรณ์ ควรมีความหลากหลาย และคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ ของความเป็นไทย และไม่เป็นอันตรายต่อเด็ก
4. ควรมีสื่ออุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เป็นสื่อผสม เช่น คอมพิวเตอร์ วิทยุเทป เครื่องเล่นเทป กล้องถ่ายภาพ ฯลฯ จัดไว้ให้เด็กได้ใช้ตามโอกาส
5. เครื่องเล่นสนามและสื่ออื่น ๆ ไม่ควรมีราคาแพง และเป็นอุปกรณ์ที่ทำได้ง่ายในท้องถิ่นและมีความหลากหลาย (เยาวยา เดชะคุปต์. 2540 : 16 -17)

จากเอกสารที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของไทย มีหลายหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาหลายหน่วยงาน เช่น ทบวงมหาวิทยาลัย การพัฒนาชุมชน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ฯลฯ ซึ่งในการจัดการศึกษาได้เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการเล่น และการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความพร้อมของพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งแนวทางในการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ในระดับก่อนประถมศึกษาผู้บริหารจะต้องมีทักษะในการบริหารงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ อย่างมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาในระดับโรงเรียนนับว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคค่อนข้างมาก รุ่ง แก้วแดง (2535 : 13) กล่าวถึงปัญหาการรวมอำนาจสู่ส่วนกลาง สถานศึกษาทุกแห่งต้องขึ้นตรงต่อกรมหรือสำนักงานในส่วนกลางซึ่งเป็นนิติบุคคล ผู้บริหารโรงเรียนไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ ทำหน้าที่เป็นเพียงตัวแทนของส่วนกลาง ชุมชนและผู้ปกครองไม่มีบทบาทในการจัดการศึกษาและการเรียนไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น

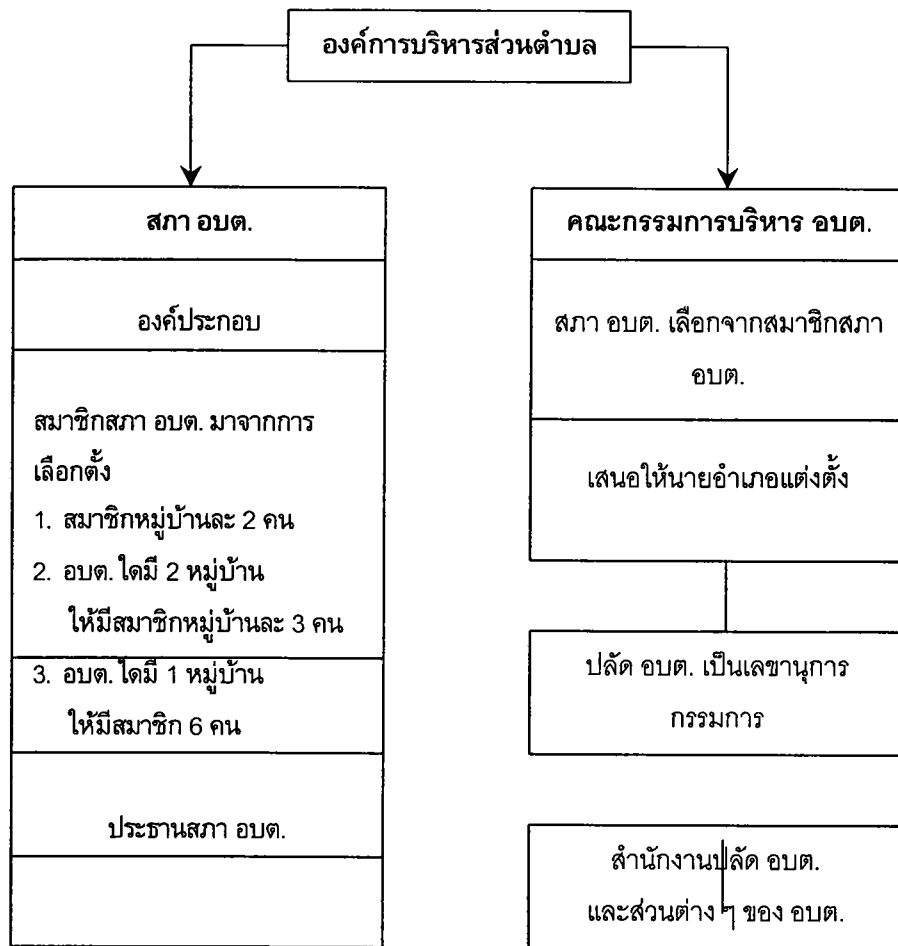
ในการปรับเปลี่ยนทิศทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ก็คือ การถ่ายโอน (Transfer) อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการตัดสินใจด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปจากส่วนกลาง (กระทรวงการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม) ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. ม.ป.ป. : 10) และการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐเพื่อบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

2. องค์การบริหารส่วนตำบล

2.1 ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประชาชน สังคม และชุมชนโดยตรง เป็นหน่วยงานที่มีพื้นฐานการปกครองมาจากการปกครองในรูปของสภาตำบลแต่เดิมการเกิดขึ้นขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นไปตามความมุ่งหมายของการกระจายอำนาจการปกครองเพื่อท้องถิ่นมีความสามารถในการปกครองตนเอง รัฐบาลยุค นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี (พ.ศ. 2535 – 2538) มีนโยบายมุ่งมั่นที่จะกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นทุกระดับ คณะกรรมการปรับปรุงระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่น จึงได้เสนอให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาตำบลที่มีอยู่เดิม ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ให้มีโครงสร้างการบริหารราชการเป็นสองลักษณะ กล่าวคือให้มีสภาตำบลที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และสภาตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์เฉลี่ยสามปีไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทโดยไม่รวมเงินอุดหนุน ที่กฎหมายกำหนดได้รับยกฐานะขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น โดยได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2537 มีชื่อว่าพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (เจริญศักดิ์ ครองพล. 2544 : 15 อ้างอิงจาก ปรีชา พงษ์ประดิษฐ์. 2540 : 1) โครงสร้าง อบต. ใหม่ เกิดขึ้นจากการเสนอแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542) เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ทำให้โครงสร้างของสภา อบต. และคณะกรรมการบริหาร อบต. เปลี่ยนแปลงไป ดังนี้

1. โครงสร้างสภา อบต. ประกอบด้วย สมาชิกหมู่บ้านละ 2 คน อบต.โตมี 1 หมู่บ้านให้มีสมาชิก 6 คน อบต. โตมี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกได้หมู่บ้านละ 3 คน (เดิมสภาอบต. ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิก ซึ่งมาจากการเลือกตั้งหมู่บ้านละ ๒ คน)
2. โครงสร้างฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหาร 1 คน และกรรมการบริหาร 2 คนโดยสภา อบต. เป็นผู้เลือกแล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้งและให้ปลัด อบต. เป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหาร (เดิมประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่เกิน ๒ คน และสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งไม่เกิน ๔ คน)

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ อบต. ตาม พ.ร.บ. สมุดตำบลและ อบต. พ.ศ. 2537
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

ใน 4 ปี นับแต่ใช้กฎหมายนี้ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล มาสมัครเป็นสมาชิก อบต. ได้โดยไม่ต้องลาออกจากตำแหน่ง แต่เมื่อได้รับเลือกตั้งให้พ้นจากตำแหน่งเดิม โดยอัตโนมัติ (โกวิท วัฒนกุล, 2543 : 175) องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลก็เพื่อให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น และพัฒนาไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบ เทศบาล โดยสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมามีติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท หรือตามการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์รายได้เฉลี่ยที่กระทรวงมหาดไทยประกาศ การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา นับตั้งแต่วันประกาศใช้พระราชบัญญัติองค์การ

บริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นต้นมา จนถึงปี พ.ศ. 2540 มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้น 6,397 แห่ง และในจำนวนนี้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ต่ำที่สุดถึง 5,788 แห่ง

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 จึงมีบทบัญญัติที่กำหนดให้มีการยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น
2. องค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น
3. องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีประชากรทั้งหมดไม่ถึง 2,000 คน เป็นเหตุให้ไม่สามารถบริหารงานพื้นที่นั้นให้มีประสิทธิภาพได้ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศยุบองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว โดยให้รวมพื้นที่เข้ากับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกัน หรือให้รวมพื้นที่ เข้ากับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกัน ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร อบต.คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. อำนาจบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบังคับ และแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2. จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3. รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมีบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยบัญญัติหน้าที่ที่ อบต. จะต้องทำ ดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย (หน้าที่ที่เพิ่มเติมเข้ามาใหม่)

นอกจากนี้ กฎหมายยังกำหนดให้ อบต. ที่มีความสามารถ มีศักยภาพเพียงพอสามารถจัด

๒๕๕๖ : ๑๖

ทำกิจการในเขต อบต. อีกจำนวน 13 ข้อ ดังนี้

1. ให้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้น้ำและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. ให้น้ำและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้น้ำและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
5. ให้น้ำและส่งเสริมกลุ่มเกษตรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว (หน้าที่ที่เพิ่มเติมเข้ามาใหม่)
13. การผังเมือง (หน้าที่ที่เพิ่มเติมเข้ามาใหม่)

อำนาจหน้าที่ของ อบต. ที่กล่าวมานั้นไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้ อบต. ทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หาก อบต. มีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนิน กิจการดังกล่าว ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐนำความเห็นของ อบต. ไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย เห็นได้ว่า อบต. ในฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหาร ส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่จะดำเนินกิจการพัฒนามากมายหลายอย่าง และแม้แต่หน่วยงาน ของรัฐหรือองค์การใด ๆ จะไปดำเนินกิจการในพื้นที่ อบต. ต้องแจ้ง อบต. ทราบล่วงหน้าด้วย นอกจากนี้ในการดำเนินกิจการ อบต. ยังมีรายได้อันเป็นเงินงบประมาณของตนเอง และสภา อบต. สามารถให้ความเห็นชอบข้อบังคับ งบประมาณรายจ่ายประจำปี และรายจ่ายเพิ่มเติมได้ ในส่วนของรายได้ นั้น อบต. แต่ละแห่งอาจมีรายได้ไม่เท่ากันโดยแหล่งที่มาของรายได้ อบต. มีอยู่หลากหลาย รายได้ ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีรายได้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ตาม พ.ร.บ. สภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 ดังต่อไปนี้ ภาษีอากร และค่าธรรมเนียม เงินอุดหนุนรัฐบาล รายได้จากทรัพย์สินและรายได้อื่นๆ เงินกู้ มีรายละเอียดดังนี้

1. ภาษีอากรและค่าธรรมเนียม
 - (1) ภาษีบำรุงท้องที่
 - (2) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
 - (3) ภาษีป้าย
 - (4) อากรการฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์
 - (5) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน
 - (6) ภาษีธุรกิจเฉพาะ

- (7) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการขายสุรา
- (8) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นการพนัน
- (9) อากรังนกอีแอ่น
- (10) ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล
- (11) อากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมาย ว่าด้วยการประมง
- (12) ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
- (13) ค่าธรรมเนียมและจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน
- (14) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม
- (15) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- (16) เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ
- (17) ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- (18) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่กฎหมายกำหนด

2. เงินอุดหนุนรัฐบาล

3. รายได้จากทรัพย์สินและรายได้อื่น ๆ

- (1) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (2) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (3) รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (4) เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
- (5) รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
- (6) รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

4. เงินกู้ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- (1) กู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคล
- (2) การกู้ตาม (1) กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- (3) การกู้ต้องปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

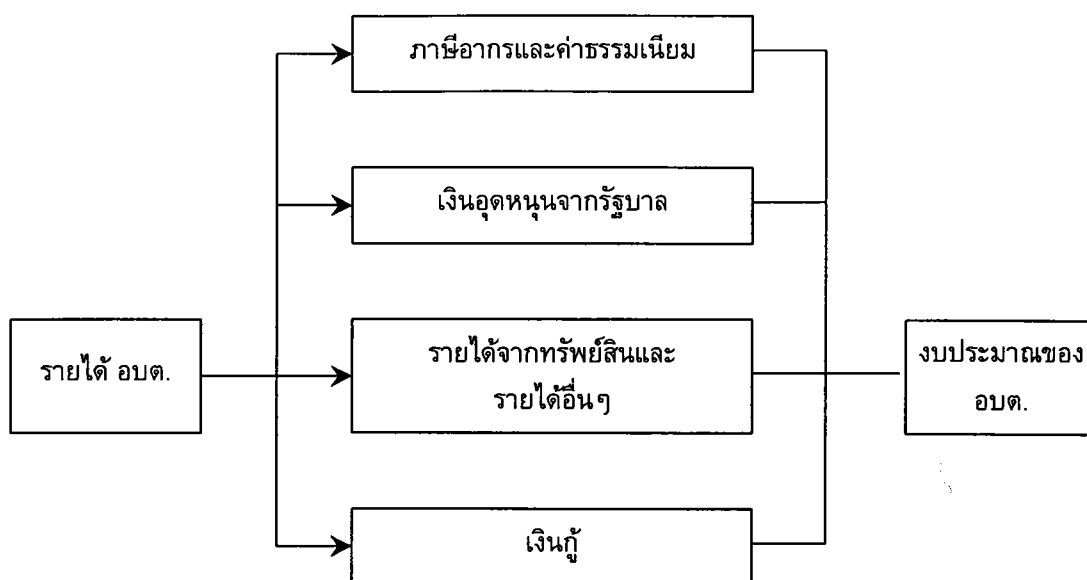
แหล่งที่มาของรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล รายได้ที่ อบต. จัดเก็บเองจากภาษีอากรต่าง ๆ ได้แก่ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์

รายได้ที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ อบต. ได้รับทั้งจำนวน เมื่อมีการจัดเก็บใน อบต. ได้ ได้แก่ เงินอากรตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น ค่าธรรมเนียมกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินอากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน รายได้ที่ได้รับจัดสรรให้เมื่อมีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยนั้น เป็นรายได้ที่เมื่อมีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบล จะได้รับการจัดสรรหรือแบ่งให้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎหมายนั้นหรือในกฎกระทรวง ได้แก่ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ เมื่อจัดเก็บได้ในจังหวัด อบต. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้กฎหมายว่าด้วยการนั้น (พ.ร.บ. รถยนต์ พ.ร.บ. การขนส่งทางบก) ค่าภาค

หลวงแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียม เมื่อจัดเก็บได้ใน อบต. ใด ให้จัดสรรให้ อบต. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ใน กฎกระทรวงมหาดไทย เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติเมื่อจัดเก็บได้ใน อบต. ใด ให้แบ่งให้ อบต. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายกระทรวงมหาดไทย รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องออกข้อบังคับตำบลเพื่อเก็บเพิ่มขึ้นจากกฎหมายนั้นเป็นรายได้ที่ อบต. มีอำนาจออกข้อบังคับ เพื่อเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้น อัตราที่เรียกเก็บตามบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการนั้น ตัวอย่าง เช่น

ประเภทภาษีค่าธรรมเนียม	เก็บเพิ่ม	หมายเหตุ
ภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่น การพนัน	ไม่เกิน ร้อยละ 10	- สถานที่ (ภาษีและค่า ประกอบการอยู่ในเขต อบต. ธรรมเนียม พิเศษของหนึ่ง - ร้านขายสุราตั้ง บาทให้ปิดทั้ง อยู่ในเขต อบต. - สถานที่เล่นการ พนันอยู่ในเขต อบต.

จะเห็นว่า อบต. มีแหล่งที่มาของรายได้จากหลาย ๆ ทาง โดยเฉพาะรายได้ที่มาจากแหล่งรายได้ของตนเอง ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับพื้นที่และทรัพยากรต่าง ๆ ในแต่ละ อบต. นั้น เป็นสำคัญ อบต. บางที่มีทรัพยากรในพื้นที่มาก ก็จะมีแหล่งที่มาของรายได้มาก บางแห่งมีทรัพยากรในพื้นที่น้อยก็มีแหล่งที่มาของรายได้น้อย การมีรายได้น้อย ย่อมส่งผลต่อการดำเนินกิจการพัฒนาในท้องถิ่น อบต. ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรใน อบต. ไม่มากก็น้อย

ภาพประกอบ 3 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

การเพิ่มบทบัญญัติเรื่องรายได้ อบต. การแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับเรื่องรายได้โดยสรุปเป็นการเพิ่มบทบัญญัติเรื่องการเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ให้ประธานกรรมการบริหารมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับอำนาจและหน้าที่ของนายกเทศมนตรีรายละเอียดเกี่ยวกับบทบัญญัติเรื่องรายได้ดังกล่าว มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังปรากฏ ในมาตรา 18 และมาตรา 19

มาตรา 18 ให้ยกเลิกความในมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2517 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 74 ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียม รวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ ทั้งนี้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใด เมื่อได้มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยกรนั้นแล้ว ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

ในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่และภาษีโรงเรือนและที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการบริหารมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับอำนาจและหน้าที่ของนายกเทศมนตรี ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่และกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน และให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจพิจารณาชี้ขาดคำร้องขอให้พิจารณาการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินใหม่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมอบอำนาจและหน้าที่ดังกล่าวให้หน่วยงานอื่นของรัฐดำเนินการแทนก็ได้ และให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่กำหนดในมาตรา 81

มาตรา 19 ให้ยกเลิกความในมาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2517 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 77 รายได้จากค่าธรรมเนียมตากฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินอากร ประทาน บัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ค่าภาคหลวง และค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ตามประมวลกฎหมายที่ดินที่เก็บในองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น (โกวิท พวงงาม. 2543 : 175-180)

เมื่อพิจารณาถึงรายจ่ายของ อบต. พบว่า มีรายจ่ายหลายทางเช่นกัน เป็นต้นว่า เป็นรายจ่ายประจำ เช่น ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ต่าง ๆ รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุนหน่วยงาน อื่น ๆ รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่กฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ (ธีระพล อรรถะกสิกร และคณะ. 2539 : 38)

2.2 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาท้องถิ่น

ปัจจุบันแนวคิดของการกระจายอำนาจในการบริหารงานของรัฐบาลกลางจะมุ่งเน้น การกระจายอำนาจไปยังท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการมากขึ้นส่วนกลางเป็นเพียงผู้กำหนดนโยบายในภาพรวมเป็นสำคัญ รวมทั้งแนวความคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ได้มีกฎหมายกำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจแก่ท้องถิ่นด้วยกันหลายฉบับ ดังจะสรุปได้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นได้ดังนี้

2.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (กรมการปกครอง. 2542 : 1 - 5) กำหนดบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นและการจัดการศึกษาดังนี้

มาตราที่ 43 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 78 รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง

มาตรา 81 รัฐต้องให้การศึกษอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

มาตรา 289 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษา อบรมและฝึกอาชีพ ตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ แต่ต้องไม่ขัดต่อ มาตรา 43 และมาตรา 81 ทั้งนี้ตามที่กฎหมายกำหนด

2.2.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของท้องถิ่นดังนี้

มาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในของท้องถิ่น

มาตรา 42 ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในด้านจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่เกี่ยวกับการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบาย และมาตรฐานการศึกษารวมทั้งเสนอแนะ การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาใช้จัดการศึกษาดังนี้ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เป็นไปตามที่กฎหมาย กำหนด

2.2.3 พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ส่วนที่ 3 อำนาจ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (พระราชบัญญัติสภาตำบล. 2537 : 26)

มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และพิการ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดกิจการในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวน สาธารณะ

มติคณะรัฐมนตรี 16 มีนาคม 2542 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ สาระสำคัญของนโยบายและแผน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเสนอในมาตรการที่เกี่ยวข้อง กับท้องถิ่น ดังนี้

มาตรการที่ 3 รัฐบาลสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมรับผิดชอบการจัดการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ตามที่กำหนดไว้ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา 43 และมาตรา 289

มาตรการที่ 4 กำหนดบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ สำนักงานประมาณมีความเห็นประกอบการศึกษาของคณะรัฐมนตรีโดยให้กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจัดทำยุทธศาสตร์ย่อยการกระจายอำนาจจัดการ ศึกษาของท้องถิ่น

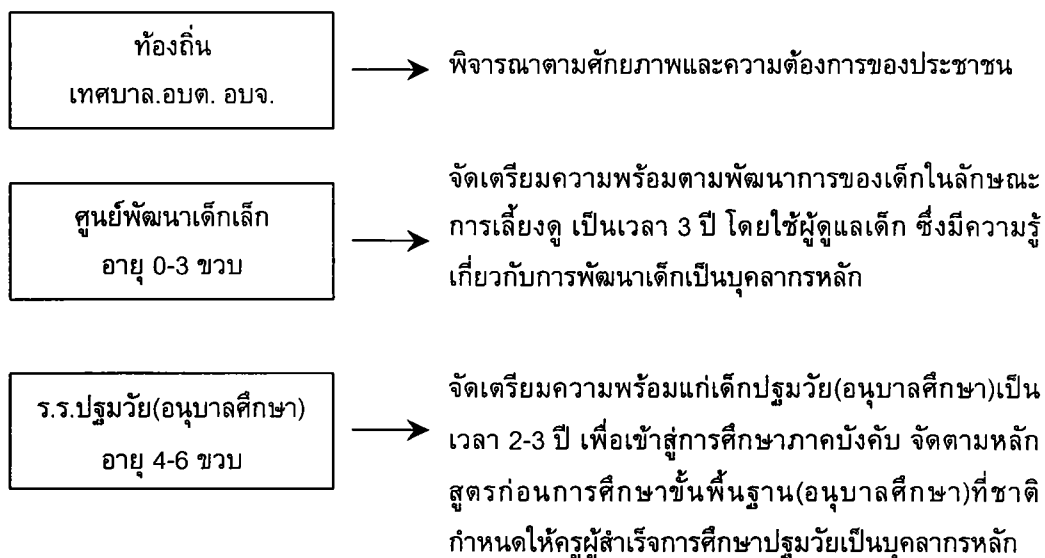
ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กระจายอำนาจในการปกครอง และ การกำหนดการพัฒนาคนในต่าง ๆ ดังนั้นจึงได้กำหนดเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษา ของท้องถิ่นไว้ดังนี้

(1) วิสัยทัศน์การจัดการศึกษาท้องถิ่น พัฒนาศักยภาพมนุษย์ให้มีคุณลักษณะวิถีชีวิต และการจัดการที่สอดคล้อง กับความต้องการของสังคม ท้องถิ่น และประเทศชาติ

(2) วัตถุประสงค์การจัดการศึกษาของท้องถิ่น เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริม พัฒนาการและเตรียมความพร้อมทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และลักษณะนิสัยให้เป็นไป อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเต็มศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย และมีความพร้อมที่จะเข้ารับ การศึกษาในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งพัฒนาคุณภาพประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

(3) ภารกิจจัดการศึกษาของท้องถิ่น จัดเตรียมความพร้อมแก่เด็กปฐมวัย ตามแนว จัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษาเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เต็มตามศักยภาพและมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน

(กรมการปกครอง. 2542 : 8 - 9)

ภาพประกอบ 4 โครงสร้างการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการจัดการศึกษาปฐมวัย

(ที่มา : ตามมติกรม. เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2542 และ พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542)

เกณฑ์และภารกิจรับผิดชอบการจัดการศึกษาของท้องถิ่น แบ่งระดับภารกิจการจัดการศึกษาตาม
ความพร้อมและศักยภาพตามขนาดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล (เทศบาลที่จัดการศึกษาและมีโรงเรียนอยู่ในความรับผิดชอบ
แล้ว 129 แห่ง) องค์การบริหารส่วนตำบล การปกครองรูปแบบพิเศษ (เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร)
ทั้งนี้ ผลการพิจารณาที่คณะกรรมการนำเสนอขอความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทย และกำลังศึกษา
เกณฑ์รายได้ที่จะให้ท้องถิ่นไปเป็นกรอบแนวทางจัดการศึกษาตามศักยภาพได้เป็น 3 กลุ่มดังนี้

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมระดับที่ 1 ความพร้อมสูง ดำเนินการ ดังนี้
 - 2.1 จัดการศึกษาก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อนุบาล/ปฐมวัย)
 - 1.2 จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี
 - 1.3 จัดการส่งเสริมอาชีพ
 - 1.4 จัดการศึกษานอกระบบ
 - 1.5 จัดกิจกรรมเด็กเยาวชน
 - 1.6 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมระดับ 2 ความพร้อมปานกลาง
ดำเนินการดังนี้
 - 2.1 จัดการศึกษาก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อนุบาล/ปฐมวัย)
 - 2.2 จัดการส่งเสริมอาชีพ

- 2.3 จัดการศึกษาจากระบบ
- 2.4 จัดกิจกรรมเด็กและเยาวชน
- 2.5 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมระดับ 3 ความพร้อมต่ำ ดำเนินการดังนี้
 - 3.1 จัดการส่งเสริมอาชีพ
 - 3.2 จัดการศึกษาจากระบบ
 - 3.3 จัดกิจกรรมเด็กและเยาวชน
 - 3.4 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมายการจัดการศึกษาของท้องถิ่นการจัดการศึกษาที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะดำเนินการ เพื่อให้ประชาชนของท้องถิ่นได้รับการศึกษาอบรมตามที่รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และพระราชบัญญัติเฉพาะของท้องถิ่น ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ จึงเห็นควรที่องค์กรท้องถิ่นจะต้องจัดการศึกษาแก่ประชาชนให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ตามความพร้อมและความต้องการของประชาชนได้ ดังนี้

1. การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กและการศึกษาปฐมวัย (อนุบาลศึกษา)
 - 1.1 การดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็ก เป็นการจัดเตรียมความพร้อมตามพัฒนาการของเด็ก ในลักษณะการเลี้ยงดูแก่เด็กกลุ่มอายุ 0 - 3 ปี อาจจัดในลักษณะศูนย์พัฒนาการเด็กเป็นการเฉพาะ ซึ่งควรให้ผู้ดูแลเด็กซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กเป็นผู้ปฏิบัติการ
 - 1.2 การจัดการศึกษาปฐมวัย (อนุบาลศึกษา) เป็นการจัดเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กปฐมวัย (อนุบาลศึกษา) แก่เด็กกลุ่มอายุ 4-6 ปี โดยจัดในลักษณะเตรียมความพร้อมแก่เด็กเพื่อเข้าสู่วิทยาลัย (ก่อนประถมศึกษา) ตามที่กระทรวงกำหนด โดยควรใช้ครูผู้สำเร็จเฉพาะด้าน (อนุบาลศึกษา / ปฐมวัย) เป็นบุคลากรหลัก

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กล่าวถึงจุดเน้น ในการจัดทำแบบการศึกษา กำหนดเขตพื้นที่ สืบหาข้อมูล กำหนดพื้นที่ให้บริการถ่ายโอน เด็กกลุ่ม 3 ขวบ ให้กับชุมชน และองค์กรท้องถิ่น ส่วนโรงเรียนอนุบาล ดำเนินการต่อ เพื่อพัฒนาวิชาการ และพัฒนาสู่มาตรฐานที่กำหนด และช่วยเหลือด้านวิชาการแก่ชุมชน ในการจัดการศึกษาปฐมวัย สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดความพร้อมให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเข้ามาดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานอาคารสถานที่ ตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

2.3 นโยบายการถ่ายโอนการจัดอนุบาลให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

การถ่ายโอนการจัดอนุบาล 3 ปี สำหรับงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้แจ้งมติของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เมื่อคราวประชุม ครั้งที่ 6/2543 เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2543 เห็นชอบแนวทางการส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเด็กกลุ่ม 3 ปี แจงให้ดำเนิน

การถ่ายโอนอนุบาล 3 ปี สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้แจ้งแนวปฏิบัติการถ่ายโอนการจัดอนุบาล 3 ปี มาให้ทราบและถือปฏิบัติ ขอให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอดำเนินการดังนี้

1. กรณีโรงเรียนที่ยังไม่ได้ดำเนินการเปิดรับอนุบาล 3 ปีมาก่อน ไม่ให้ดำเนินการเปิดใหม่ หากชุมชนมีความต้องการและยังไม่มีหน่วยงานอื่นเปิด ก็สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ

2. กรณีโรงเรียนที่เปิดอนุบาล 3 ปี อยู่แล้ว ให้ถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับไปดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีการศึกษา 2545

3. การถ่ายโอนการจัดอนุบาล 3 ปี ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ปฏิบัติดังนี้

3.1 ด้านผู้เรียน การถ่ายโอนเด็กอนุบาล 3 ปี ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับไปดำเนินการ โดยให้นำเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดให้ความเห็นชอบ แล้วรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทราบ

3.2 ด้านงบประมาณ การโอนงบประมาณค่าวัสดุรายหัว ค่าอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) ตามเกณฑ์ที่สำนักงานงบประมาณจัดสรรให้ทำการตกลงกับกรมบัญชีกลางในการโอนงบประมาณและโอนงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายในลักษณะการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกันต่อไป

3.3 ด้านอาคารสถานที่ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดขาดแคลนอาคารและสถานที่ในการจัดอนุบาล 3 ปี และประสงค์จะขอใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา 2539

3.4 ด้านวิชาการ ให้โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และโรงเรียนสหวิทยาเขตอนุบาลอำเภอเป็นหลักในการให้บริการ สนับสนุนและส่งเสริมด้านวิชาการ เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กอนุบาล 3 ปี มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญาเต็มศักยภาพ (การประถมศึกษาจังหวัดนครนายก. 2543 : 1 -13)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้แจ้งให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และโรงเรียนดำเนินการตามแนวทางดังนี้

ปีการศึกษา 2544 ทุกโรงเรียนไม่เปิดรับเด็กอนุบาล 3 ขวบ

ให้โรงเรียนที่เปิดรับอนุบาล 3 ขวบแล้ว ในปีการศึกษา 2543 ให้ความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

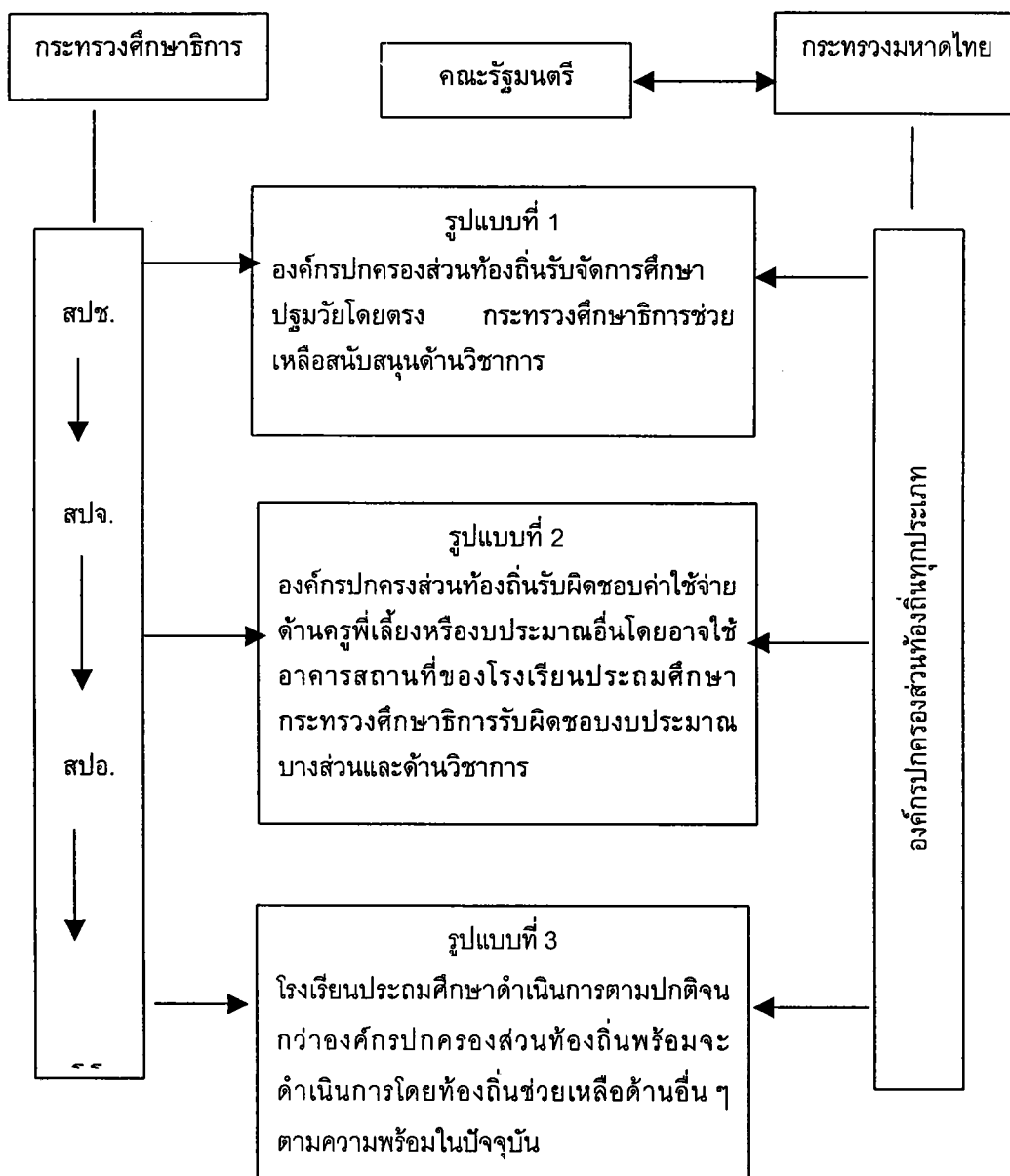
2.1 งานวิชาการ ให้สถานศึกษาสนับสนุนด้านวิชาการแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในด้านการเป็นห้องเรียนต้นแบบ การสนับสนุนเอกสาร สื่อต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญาเต็มศักยภาพ

2.2 งานบุคลากร หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ประสงค์จะขอความร่วมมือให้ครูอัตราจ้างหรือครูผู้สอนเดิม ดำเนินการสอนไปก่อน ในระหว่างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถจ้างครูผู้สอนอื่นมาทดแทนได้ ก็ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือดำเนินการสอนในปีการศึกษา 2544 ไปตามเดิมก่อนเพื่อประโยชน์ทางการศึกษากับเด็กในท้องถิ่น

2.3 งานงบประมาณ การถ่ายโอนงบประมาณรายการค่าวัสดุการศึกษา (รายหัว) ของเด็กอนุบาล 3 ขวบประจำปีการศึกษา 2543 ภาคเรียนที่ 2 หรือประจำปีงบประมาณ 2544 งวดที่ 1 สำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อจัดสรรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ ส่วนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุรายหัว จะแจ้งหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติต่อไป

2.4 งานอาคารสถานที่ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดขาดแคลนอาคารและสถานที่ในการจัดอนุบาล 3 ขวบ และประสงค์ที่จะขอใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขอใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา พ.ศ. 2539

ภาพประกอบ 5 รูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

อนึ่งการถ่ายโอนการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในระยะแรกนี้ให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ดำเนินการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจแก่สถานศึกษาและประชาชนในท้องถิ่นให้มีความเข้าใจ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก 2543 : มปน.) ซึ่งการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันได้มีการศึกษาวิจัยสภาพปัญหาต่าง ๆ

พิณสุตา สิริวิรังศรี และสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2541 : 43) กล่าวถึงปัญหาในการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นคือ

1. ปัญหาโดยทั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในระยะแรกยังไม่มีความพร้อมที่จะจัดการศึกษา และความไม่ชัดเจนของการจัดสรรเงินเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการศึกษา อาจทำให้ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาก็ได้

2. ปัญหาด้านการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อย เนื่องจากผู้บริหารเปลี่ยนบ่อยทำให้การจัดการศึกษาเป็นไปไม่ต่อเนื่อง คณะอนุกรรมการข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร มีบทบาทน้อยมากในการทำหน้าที่บริการงานบุคคล การจัดสรรงบประมาณค่อนข้างจำกัด ผู้บริหารมักให้ความสำคัญกับงานด้านอื่นมากกว่าการศึกษา การตัดสินใจเพื่อการศึกษาอยู่บนพื้นฐานของการเมือง การปกครองมากกว่าบริบททางการศึกษา นอกจากนี้ครูยังมีความเห็นว่ามีนายหลายคน หลายระดับ ผู้อำนวยการเขตส่วนใหญ่ขาดความรู้หรือความสนใจด้านการศึกษา สำนักการศึกษาแทนที่จะเป็นหน่วยงานบริหารด้านวิชาการ แต่ในทางปฏิบัติจะมีลักษณะเป็นหน่วยบริหารด้วย ขณะเดียวกันมักเกิดความขัดแย้งระหว่างฝ่ายปกครองและนักการศึกษาของกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้กรุงเทพมหานครยังแบ่งเป็นเขตแต่ละเขตมีจำนวนโรงเรียนไม่เท่ากัน บางเขตมีจำนวนโรงเรียนมากทำให้ขาดประสิทธิภาพในการบริหาร และในพื้นที่ของกรุงเทพมหานครยังมีหลายหน่วยงานที่ร่วมจัดการศึกษา กรุงเทพมหานครไม่มีอำนาจในการเกณฑ์นักเรียน และขาดการวางแผนร่วมกันระหว่างหน่วยงานดังกล่าว

3. ปัญหาด้านการจัดการศึกษาของเทศบาล คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานด้านการศึกษาน้อย ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ครู มีฐานะเป็นเพียง “พนักงานครูเทศบาล” ซึ่งด้อยกว่าข้าราชการส่วนภูมิภาคทั้งระดับตำแหน่งและความก้าวหน้า และขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการเนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอสำหรับพัฒนาการศึกษาการจัดตั้งจัดสรรงบประมาณและงบเงินรายได้จะขึ้นอยู่กับส่วนกลาง คือสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และนายกเทศมนตรีก็มีอำนาจโยกย้ายเพียงระดับ 4 ลงมา ทำให้ไม่คล่องตัวและขาดประสิทธิภาพ รวมทั้งการกำกับ ติดตามเกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษายังไม่มียุทธศาสตร์ชัดเจน คณะเทศมนตรีขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน และมักจะแทรกแซงการปฏิบัติงานมากกว่าการกำหนดนโยบาย นอกจากนี้ประชาชนและผู้ทรงคุณวุฒิท้องถิ่นยังไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

4. ปัญหาด้านการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ กฎหมายไม่ได้กำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา กล่าวคือ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67(5) กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านการศึกษา คือ มีหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และจากการสัมภาษณ์สมาชิก อบต. เทพนคร อ. สระแก้ว จ. ปราจีนบุรี ก็เห็นว่าเหมาะสมที่ อบต. มีหน้าที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษามากกว่าการเข้าไปดำเนินการเอง และในปัจจุบันแม้ว่า อบต. บางแห่งมีความพร้อมด้านงบประมาณ แต่ยังคงขาดความพร้อมด้านบุคลากรที่จะดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา และสมาชิก อบต. ยังให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาน้อยกว่าด้านอื่น ๆ

จากการศึกษาปัญหาดังกล่าวพบว่าการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ยังขาดอิสระในการบริหารการจัดการ ทั้งด้านแผนงาน การพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณและการเงิน รายได้ไม่เพียงพอยังคงพึ่งงบประมาณและรายได้จาก ส่วนกลาง มีความไม่เท่าเทียมกันในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษาาระหว่างส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น การบริหารงานขาดความคล่องตัว และผู้บริหารส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาเท่าที่ควร การจัดการ การศึกษายังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่มีคณะกรรมการบริหารการศึกษาของท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ ในระดับโรงเรียนก็ไม่มีการบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการ มีเพียงคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กรรมการที่ ปรีกษา ให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ ขาดการมีส่วนร่วมทั้งส่วนท้องถิ่น บางประเภทยังไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินการจัดการศึกษา ทั้งความพร้อมด้านกฎหมาย และด้านบุคลากร ที่จะทำหน้าที่บริหารจัดการศึกษา

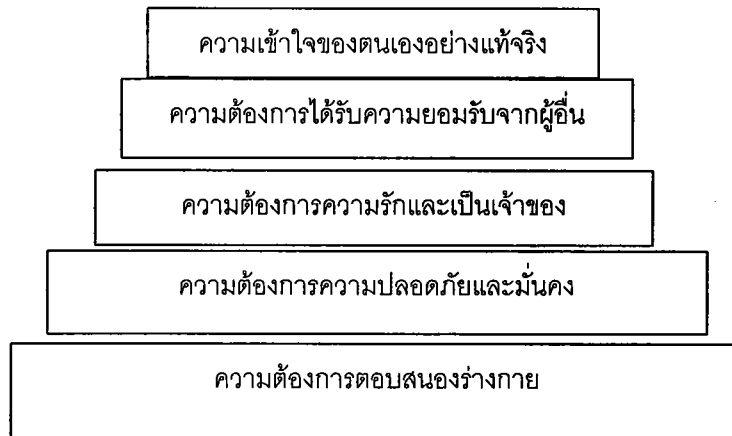
จากเอกสารที่กล่าวมา สรุปได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนโดยตรง กล่าวคือสภาตำบลที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีรายได้ตามเกณฑ์เฉลี่ย 3 ปีไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทให้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในการถ่ายโอนการจัดอนุบาลเพื่อกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่น ให้องค์การบริหาร ส่วนตำบลปฏิบัติในงานด้านผู้เรียน งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ และงานวิชาการ ซึ่งในระยะแรกองค์ การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีความพร้อม กล่าวคือ ยังขาดความพร้อมด้านบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการจาก ศึกษา เมื่อได้มีการถ่ายโอนการจัดการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล จำเป็นที่ต้องเข้ามาร่วมรับผิดชอบ ส่งเสริมและพัฒนาในการจัดการศึกษา ตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและนโยบายการถ่ายโอนการ จัดอนุบาล ความรู้ความเข้าใจ การมีบทบาท และการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลจะส่งเสริมผลกั ดันให้การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลสอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาชาติมากยิ่งขึ้น

3. ความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.1 แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับความต้องการ

ความต้องการของมนุษย์ ความต้องการ (Want) คือ "ความประสงค์ มุ่งหวัง อยากรู้" หรือ (Needs) ซึ่งก็เป็นความต้องการที่จำเป็น ขาดไม่ได้ เช่น ความต้องการอาหาร อากาศ นอนหลับ พักผ่อน สืบพันธุ์ และขับถ่ายของเสีย ซึ่ง สิววัฒน์ วัฒนวงศ์ (2538 : 90) ให้ความหมาย "ความต้องการ" (Needs) คือ "สภาพที่ปรากฏระหว่างสิ่งที่อยู่ (What is) กับสิ่งที่จะให้เป็นไป (What should be) ซึ่งหมายถึงสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับสิ่งที่คาดหวังในอนาคต และเราเรียกว่าเป็นความต้องการ" ในทางจิตวิทยา ความต้องการคือ "สภาวะที่เกิดขึ้นและมีผลต่อพฤติกรรมและความเจริญที่พัฒนาทางบุคลิกภาพ" หรืออาจกล่าวสั้น ๆ ได้ว่า ความต้องการคือแรงผลักดันให้เกิด พฤติกรรมความต้องการของมนุษย์มีทั้งความต้องการทางกาย และความต้องการทางใจเพราะร่างกายและจิตใจเป็นของคู่กัน กายต้องการใจก็ปรารถนาไปด้วย เช่น ร่างกาย กระทบอากาศหนาวเย็น จิตใจก็หนาวสะท้าน บอกให้ร่างกายลุกขึ้นไปหีบเสื้อกันหนาวมาใส่ (เพื่อต่อสู้กับ ความหนาว) ถ้าเกิดหิวต้องการอาหารท้องก็ร้องจ๊อก ๆ ซึ่งแสดงว่าต้องการอาหารใส่ท้อง กายจะบอกให้ใจรู้ว่า หิว ใจก็สั่งกายให้ลุกขึ้นไปที่ร้านอาหารสั่งข้าวผัด 1 จานมากิน และแล้วร่างกายก็เข้าสู่ความสมดุลอีกครั้งหนึ่ง

Maslow. 1954 : 80-92 ได้กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์ไว้ว่า มนุษย์เรามีความต้องการอยู่ 5 ชนิด ซึ่งแสดงออกเป็นรูปปิรามิดซึ่ง มาจัดเรียงลำดับขั้นต่ำสุดไปสู่สูงสุด เป็น 5 ชั้น ด้วยกัน ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 6 แผนภาพแสดงลักษณะความต้องการชั้นต่าง ๆ ของ มาสโลว์

จากแผนภาพนี้ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545 : 25) ได้อธิบายแนวคิดของมาสโลว์ ว่าเมื่อความต้องการในชั้นหนึ่งได้รับการตอบสนอง มนุษย์ก็จะมีความต้องการในชั้นต่อไป ความต้องการของมนุษย์จะได้รับการตอบสนองเพียงบางส่วน โดยมีบางส่วนไม่ได้รับการตอบสนอง และการได้รับการตอบสนองจะลดหลั่นกันไปตามลำดับชั้น ความต้องการของมนุษย์จะเป็นไปจากที่ต่ำไปหาที่สูง ที่เรียกว่าลำดับชั้นของความ ต้องการ เมื่อเกิดมีความต้องการเกิดขึ้นก็จะมีความต้องการสูงขึ้น ๆ เมื่อคนเรามีความต้องการที่เพียงพอแล้ว คนเราก็พยายามค้นหาตนเอง ต้องการตระหนักในตัวตนของตนเอง ดังนั้นมนุษย์ทุกคน ตั้งแต่เด็กจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ล้วนแต่มีความต้องการสนองตอบให้พอใจตนเอง จากแนวคิดและหลักการเมื่อพิจารณาตาม ความต้องการของ องค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับปัจจัยในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตาม ลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์มีลักษณะเกี่ยวข้องดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการ ของ อดต.ต่อการจัดบริการด้านคุณภาพและความ สะอาดของอาหาร น้ำดื่ม อากาศบริสุทธิ์ และสถานที่ตั้งของโรงเรียน
2. ความต้องการด้านความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and Security Needs) เป็น ความต้องการเพื่อให้ตนเองมีความปลอดภัย เช่น ความต้องการปัจจัยขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการ จัดบริการด้านสวัสดิภาพของนักเรียน ภายในโรงเรียนหรือสถานรับเลี้ยงเด็กต้องปลอดภัย ทั้งสภาพแวดล้อม ภายในห้องเรียน ได้แก่ การจัดวัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ที่มีเหลี่ยมมุม ให้ปลอดภัยของเล่นภายในห้องเรียน ต้องผ่านการคัดเลือกให้เหมาะสม และปลอดภัยสำหรับเด็ก สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนได้แก่ สนาม เด็กเล่น ควรมีขอบเขตที่ชัดเจนระหว่างเด็กเล็กและเด็กโตเครื่องเล่นสนามต้องไม่ชำรุด และปลอดภัยสำหรับเด็ก ความต้องการความปลอดภัยด้านอัคคีภัย และอุบัติเหตุภายในโรงเรียน มีการคัดแยกเด็กป่วยออกจาก

เด็กปกติ ห้องต่าง ๆ และภายในบริเวณโรงเรียนต้องสะอาด รวมทั้งอุปกรณ์ในการรับประทานอาหารของนักเรียน

3. ความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ (Love-Belonging Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคม มีความต้องการเพื่อน เช่น การเข้าไปเป็นสมาชิกขององค์กรหรือสมาคมต่าง ๆ เช่น ความต้องการของผู้ปกครองเด็ก ที่จะมิลิทธิที่จะเสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการของโรงเรียน ว่าควรจัดบริการในลักษณะใด จึงจะดีและอำนวยความสะดวกสูงสุด ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง โดยผู้ปกครองจะขอสมัครคัดเลือกเพื่อเป็นผู้แทนผู้ปกครองในชมรมครูและผู้ปกครองของโรงเรียน เพื่อจะได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางในการจัดบริการของโรงเรียน

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem of Status Needs) เป็นความต้องการที่มีเกียรติยศ มีฐานะดีในสังคม ได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไป เช่น ความต้องการขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการจัดบริการ ด้านครูและพี่เลี้ยงเด็ก และเอาใจใส่ดูแลนักเรียน ครูและพี่เลี้ยงเด็กมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง

กล่าวโดยสรุปความต้องการ หมายถึง ความประสงค์เพื่อให้ได้ตามความมุ่งหวัง ความต้องการคือแรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรม ความต้องการได้รับการยอมรับทำให้มีการรวมกลุ่มทางสังคม เป็นชุมชน การร่วมกันแสดงความคิดเห็น ส่งผลถึงความรู้ความเข้าใจ การแสดงบทบาทและการมีส่วนร่วมในสังคม

3.2 แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

มีผู้ให้แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจไว้ ดังนี้

โรเซนเบิร์ก (สุเมธ ชีรนิติ. 2540 : 11 - 12 ; อ้างอิงจาก Rosenberg. 1960 : 1) อธิบายว่า ความเข้าใจได้แก่ ความเชื่อ หรือความนึกคิด (concept) หรือการสำเนียง (conception) ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางดีและทางไม่ดี ความรู้ความเข้าใจนี้เป็นสิ่งที่ถ่ายทอดจากกลุ่มสังคมมาสู่ตัวบุคคล เช่น ถ้ามีผู้แทนให้บุคคลเข้าใจและรู้ว่าการปกครองแบบประชาธิปไตยคืออะไร ผู้นั้นก็อาจเกิดทัศนคติที่ดีต่อการปกครองแบบประชาธิปไตยได้

บลูม (Bloom. 1956 : 89 - 96) อธิบายความหมายของความรู้ความเข้าใจไว้ว่า "ความรู้" หมายถึงพฤติกรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเน้นการจำ ไม่ว่าจะเป็นการระลึกถึงหรือระลึกได้ก็ตาม เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอันสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้โดยเริ่มต้นจากการรวบรวมสาระต่าง ๆ เหล่านั้น จนกระทั่งพัฒนาไปสู่ขั้นที่มีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นต่อไป โดยความรู้นี้อาจแยกออกเป็นความรู้เฉพาะสิ่ง ความรู้ในเรื่องระเบียบการและความรู้เรื่องสากลเป็นต้น ส่วนความเข้าใจนั้นหมายถึงความสามารถทางปัญญาและทักษะอันได้แก่

1. ความสามารถที่จะให้ความหมายของคำ (การแปล)
2. ความสามารถในการเข้าใจความหมายของการคิด (การตีความ)

ความสามารถในการคาดคะเนถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้จากการกระทำ (การประเมินค่า)

ดังนั้น บุคคลจะมีความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องมีองค์ประกอบทั้ง 3 นี้ ความรู้ความเข้าใจส่งเสริมให้บุคคลเกิดความสามารถในการแปล การตีความ และการประเมินค่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลย่อมต้องเกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาในท้องถิ่นของตน

นอกจากความรู้ความเข้าใจแล้ว บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทอย่างมากเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน

3.3 แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับบทบาท

จิรพรรณ วรพาณิชย์ (2532 : 13 อ้างอิงจาก สงวน สุทธิเลิศอรุณ 2523 :167) ได้ให้ความหมายว่า บทบาทหมายถึง การแสดงพฤติกรรมของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งตามนิสัยและหน้าที่ของตำแหน่งการแสดงบทบาทตามตำแหน่งที่บุคคลครองอยู่นั้นถือว่าเป็นบทบาทจริง ซึ่งยึดถือตามนิสัยและหน้าที่ของตำแหน่ง และสอดคล้องกับค่านิยมและปทัสถานของสังคม การแสดงบทบาทตามตำแหน่งย่อมมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลในสังคม บุคคลที่เกี่ยวข้องย่อมมีความมุ่งหวังหรือมีความคาดหวังในบทบาท ผู้ที่สวมตำแหน่งจะแสดง ซึ่งเรียกว่า บทบาท

ไพบุลย์ ช่างเรียน (อำนาจพร ทรัพย์คง. 2542 : 11 ; อ้างอิงจากไพบุลย์ ช่างเรียน. 2516) ได้อธิบายว่าบทบาทโดยทั่วไปพิจารณาความหมายได้ 2 นัยคือ

1. ในด้านโครงสร้างทางสังคม บทบาท หมายถึงตำแหน่งทางสังคมที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ ซึ่งแสดงลักษณะโดยคุณสมบัติและกิจกรรมของบุคคลที่ครองตำแหน่งนั้น
2. ในด้านการแสดงบทบาท หรือการปะทะสังสรรค์ทางสังคม บทบาท หมายถึง ผลสืบเนื่องที่มีแบบแผนของการกระทำที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลที่จะปะทะสังสรรค์กันนั้นว่าจะปฏิบัติอย่างไร ดังนั้นบทบาทมีประจำอยู่ทุกสถานภาพของสังคม วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีในสังคมเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการกำหนดบทบาท

เชสเชียร์ (สุเมธ ธีรนิติ. 2540 : 13-14 ; อ้างอิงจาก Chescheir 1979 : 90) ได้ชี้ให้เห็นว่า เมื่อบุคคลได้เข้าสู่ฐานะของผู้นำทางการเมือง หรือผู้นำท้องถิ่นแล้วจะทำให้เขาเข้าสู่บทบาทพิเศษนี้เองที่เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างบุคคลกับสถาบันนั่นเอง

เลวินสัน (Levinson 1964 : 284 -285) ได้สรุปความหมายของบทบาทไว้ 3 ประการ คือ

1. บทบาท หมายถึง ปทัสถาน ความมุ่งหวัง ข้อห้าม ความรับผิดชอบ และอื่น ๆ ที่มีลักษณะในทำนองเดียวกัน ซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้ มุ่งชี้บ่งถึงหน้าที่อันควรกระทำ
2. บทบาท หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ
3. บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่กระทำโดยให้สัมพันธ์กับโครงสร้างของสังคม หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ แนวทางอันบุคคลพึงกระทำเมื่อคนดำรงตำแหน่งนั้น

เจริญศักดิ์ ครองพล (2544 : 18) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทางด้านการศึกษ เป็นบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะต้องใช้เป็นหลักและแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาการศึกษาของท้องถิ่น บนพื้นฐานสภาพปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น โดยการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน

บทบาท คือพฤติกรรมการปฏิบัติงาน หรือการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามหน้าที่ความรับผิดชอบ บทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นบทบาทในการเป็นผู้นำ เป็นตัวแทนของประชาชน ดังนั้นการดำเนินบทบาทต้องสนองความต้องการของหลักการ และ ประชาชน ในท้องถิ่นของตน การมีส่วนร่วมในการทำงานย่อมช่วยให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง

3.4 แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ยิววัฒน์ วุฒิเมธี (2526 : 25) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นเป็นแนวความคิดทางยุทธศาสตร์ของการพัฒนาชุมชนที่จะนำประชาชนให้เกิดความคิดทางยุทธศาสตร์ของการพัฒนาชุมชนที่จะนำประชาชนให้เกิดความศรัทธาในตัวเอง (Self – Reliance) ความเชื่อมั่นในตัวเอง (Self – Confidence)และความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of Belonging) และยังเน้นการดำเนินงานต่าง ๆ ในชุมชนซึ่งจะนำไปสู่ความสามารถ และประสิทธิภาพในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชน

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2541 : 4-6) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุน ทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ หรือกิจกรรมต่าง ๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหาร

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (อิทธิพร ศรีถาวร.2544 : 30 ; อ้างอิงจาก เอกชัย กี่สุขพันธ์ 2538 : 327) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง รูปแบบความเกี่ยวข้องผูกพันร่วมกัน (Involvement) ของสมาชิกในการประชุมปรึกษาหารือเพื่อการตัดสินใจและควบคุมการทำงานร่วมกัน

อำนาจ สิทธิแสง (2543 : 33-36) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้กล่าวถึงบทบัญญัติว่าด้วยการศึกษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ พ.ศ. 2540 มีทั้งสิ้น 12 หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติ 336 มาตรา บทบัญญัติการศึกษา 4 หมวด คือ

1. หมวดที่ 3 สิทธิและเสรีภาพของชาวไทย
2. หมวดที่ 4 หน้าที่ของชนชาวไทย
3. หมวดที่ 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ
4. หมวดที่ 9 การปกครองส่วนท้องถิ่น

สมพันธ์ เตชะอธิก (2531 : 63) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมและการพึ่งพาตนเองของชาวบ้านว่า จำเป็นต้องเข้าร่วมในกระบวนการของการพัฒนา ตั้งแต่เริ่มคิดแลกเปลี่ยนความคิดในโครงการต่าง ๆ การตัดสินใจทำ หรือไม่ทำและดำเนินการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์และการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ที่เน้นการพึ่งพาตนเองมากกว่าที่จะคิดพึ่งพาจากภายนอก

ปัญญา แก้วกียูร (2541 : 12) กล่าวว่า การจัดการศึกษาจะต้องเปิดโอกาสให้ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ประกอบการ เข้ามาเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงานในทุกๆระดับ โดยเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การร่วมคิด วางแผน การดำเนินงานตามแผน การประเมินผล และการฝึกอบรม เพื่อให้การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 : 14) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญของแนวคิดประชาธิปไตย และหลักการเบื้องต้นของการมีส่วนร่วม คือ การจัดจิตใจใด ๆ ก็ตาม ที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลใด บุคคลเหล่านั้นควรเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจนั้น โดยหลักการนี้ การมีส่วนร่วมจะตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิดที่ว่า บุคคลแต่ละคนย่อมทราบดีว่า ตนต้องการอะไร เพราะฉะนั้นการที่เหตุการณ์ใดก็ตามจะส่งผลกระทบต่อบุคคลใด บุคคลนั้นย่อมทราบดีว่าเขาต้องการหรือไม่ต้องการอะไร และอะไรบ้างที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาจะทำให้เกิดการสร้าง ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา การศึกษา ให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยมีการคิด การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ความร่วมมือ การส่งเสริมให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นการร่วมใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ร่วมกันพัฒนาการศึกษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาข้อมูลและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และใกล้เคียงมานำเสนอ ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยต่าง ๆ จะชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางต่าง ๆ ที่สามารถใช้เป็นแนวคิดร่วมเพื่อศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งรายละเอียดของการศึกษาวิจัยมีดังต่อไปนี้

4.1 งานวิจัยในประเทศ

ชาญชัย พงษ์มณี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสำรวจสภาพและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนบ้านสักสันเชียงใหม่ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเทิง จังหวัด เชียงราย ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้ปกครองนักเรียนหรือประชาชนในเขตบริการโรงเรียนจำนวน 150 คน ผลการศึกษา พบว่า สภาพทั่วไปของชุมชนทั้งสามหมู่บ้าน ประชาชนส่วนใหญ่จบ การศึกษาในระดับประถมศึกษา มีรายได้ ต่ำฐานะยากจน อาชีพทำการเกษตรและรับจ้าง อัตราการเสียชีวิตด้วย โรคเอดส์ค่อนข้างสูง ในชุมชนมี ศิลปวัฒนธรรมประเพณีแบบผสมผสาน ส่วนภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ก็ยังเหลืออยู่บางส่วน ชุมชนมีความต้องการในการรับบริการจากโรงเรียนจากมากไปหาน้อยและมากที่สุดในแต่ละด้านตามลำดับต่อไปนี้ ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ต้องการให้โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน ด้านการศึกษาต้องการให้โรงเรียนเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ต้องการให้โรงเรียนเชิญวิทยากรหรือผู้ประสบผลสำเร็จมา ให้ความรู้ด้านอาคารและอุปกรณ์ ต้องการให้โรงเรียนเปิดโอกาสให้ยืมอุปกรณ์บางส่วนเพื่อนำไปใช้กิจกรรม ของชุมชน ด้านสาธารณสุข ต้องการให้โรงเรียนจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแก่ ชุมชน

สวัสดิ์ ยศบุญเรือง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา : ศึกษากรณีบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามี จำนวน 226 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียนประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครู จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 678 คน ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ตระหนัก และเห็นความสำคัญเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ในการส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา แต่มีความรู้และความเข้าใจน้อยในบทบาทและหน้าที่ดังกล่าวจึงทำให้การดำเนินงาน ส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่เพียงพอทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ไม่มีการเปลี่ยน ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรรมการโรงเรียนเท่าที่ควร มีการประสานงานด้านวิชาการกับชุมชนน้อยแนวทาง ปฏิบัติในการส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วม จัดการศึกษาของโรงเรียนนั้น ผู้บริการโรงเรียนและบุคลากรครู ควรทำหน้าที่ในการส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น และควรเข้าไปมีบทบาทใน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะเป็นที่ปรึกษา เป็นผู้ประสานงานและเป็นคณะกรรมการรวมทั้ง ต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนและสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือ จาก ทุกฝ่ายในการจัดการศึกษา สำหรับกรรมการโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการประชุม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันให้มากยิ่งขึ้น ปัญหาอุปสรรคที่บุคลากรส่วนใหญ่เผชิญ

ในการส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บุคลากรทางการศึกษาขาดความสนใจและไม่เห็นความสำคัญในศักยภาพของชุมชนโรงเรียนมีงานภารกิจมาก ทำให้มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาในการดำเนินการตามแผนงานโครงการ บุคลากรขาดความร่วมมือและเสียสละ ขาดการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและชุมชน

พงษ์ศักดิ์ ศรีวรกุล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 9 ผลการวิจัยพบว่า ทางด้านความรู้ความเข้าใจ องค์การบริหารส่วนตำบลมีความตระหนักในภาระบทบาทต่อการดำเนินการจัดการศึกษา แต่มีข้อจำกัด มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญด้านการศึกษา และงบประมาณน้อยไม่เพียงพอ ในส่วนของการสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ยังไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง ในส่วนของศักยภาพหรือความพร้อมเพียงพอ เนื่องจากขาดความรู้ในเรื่องการบริหารการศึกษา งบประมาณ บุคลากร แต่จะสามารถทำได้ถ้าได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐบาลกลาง ในส่วนของรูปแบบแนวทางในการพัฒนาบทบาทในการดำเนินการจัดการศึกษาส่วนใหญ่ต้องการรับรู้ แสวงหาความรู้ ความเข้าใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษา การสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบล ครู อาจารย์ และโรงเรียน การนำภูมิปัญญาชาวบ้านให้เด็กได้เรียนรู้ การมีส่วนร่วมในหลักสูตรท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของโรงเรียน

สนอง สุจริต (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการจัดการศึกษาของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลดอยงาม และเวียงห้าว โดยใช้กลุ่มประชากร คือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอยงาม จำนวน 33 คน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงห้าวจำนวน 18 รวมทั้งสิ้น จำนวน 51 คน ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอยงามและเวียงห้าว เห็นว่าควรมีส่วนร่วมส่งเสริมการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาคอมพิวเตอร์ ในด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการนำองค์การ และด้านการควบคุม อยู่ในระดับมาก สำหรับข้อเสนอแนะได้แก่ควรประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับองค์การบริหารส่วนตำบลจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้อง กับความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งเป็นกรรมการวางแผนของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

อนันต์ ทะตา (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา พื้นที่จังหวัดตากโดยใช้กลุ่มประชากรคือ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 136 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เรื่องการจัดการศึกษาจำนวน 16 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดตากโดยภาพรวม และรายได้มีความพร้อมระดับปานกลาง
2. ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกตามปีที่จัดตั้ง รายได้ วุฒิการศึกษาของผู้บริหารและตำแหน่งของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า มีความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาทุกด้านแตกต่างกัน
3. แนวทางในการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดตาก ควรมีการพัฒนาบุคลากรที่ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของความร่วมมือจากผู้ปกครองชุมชนเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ควรประสานงาน

ติดต่อขอใช้อาคาร ห้องเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีอยู่หรือขอใช้จากโรงเรียนประถมศึกษาที่ยุบรวม ควรขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเพื่อเป็นวิทยាកในการจัดอบรมสัมมนา ในเรื่องของหลักสูตร แนวการจัดกิจกรรม และการเตรียมความพร้อมของนักเรียน แก่บุคลากรที่ทำหน้าที่ ครูพี่เลี้ยงให้กับเด็กก่อนประถมศึกษา

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

เบเคอรา (Becerra. 1974 ช 6887-A) ได้ศึกษาถึงบทบาทของผู้บริหารการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชน ผลปรากฏว่าการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาใด ๆ ผู้บริหารและผู้แทนชุมชน ต้องร่วมมือกันและทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการตามบทบาทหน้าที่และนโยบายที่ตกลงกันไว้และผู้บริหาร จะต้องเข้าใจ ตลอดทั้งต้องสนใจเกี่ยวกับความแตกต่างของชุมชนด้วย

อัลบอรี (Albury. 1977 : 5687-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาเกณฑ์สำหรับก่อตั้งโรงเรียน อนุบาลประจำตำบล ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เกณฑ์การจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลจำต้องพิจารณาถึงสถานการณ์ งบประมาณ การสรรหาครู โครงสร้างของหลักสูตร การผลิตวัสดุอุปกรณ์ การรับรองวิทยฐานะ จำนวน นักเรียน ตำราเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์ไปยังผู้ปกครอง การประเมินการปรับตัว ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการชุมชน

การ์เซีย (ชูลีพร อะนะมาน. 2539 : 28 ; อ้างอิงจาก Garcia. 1985) ได้ทำการศึกษาเพื่อเสนอความคิดเห็นในการวางแผนการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กอนุบาลเปอร์ดริกัน ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ

1. ด้านหลักสูตร ควรสอนให้เด็กทราบถึงวัฒนธรรม ภูมิใจในความเป็นพลเมืองของประเทศตนเอง และควรจัดให้เด็กมีกิจกรรมและประสบการณ์
2. ด้านการเรียนการสอน ครูควรเป็นผู้แนะนำวิธีปฏิบัติในการเรียนรู้ และควรมีอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับความเข้าใจของเด็ก ครูควรเป็นผู้ที่มีวุฒิทางการสอนอนุบาลโดยเฉพาะ
3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ควรมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

จากการศึกษางานวิจัย สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาในแต่ละท้องถิ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการแตกต่างกัน โดยความต้องการหลักของท้องถิ่นที่มีต่อการจัดการศึกษาคือการรักษา ภูมิปัญญาในท้องถิ่นไว้ ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ชุมชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ บทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาของตนถึงแม้ว่าจะมีการถ่ายโอนการจัดการศึกษาอนุบาลให้ องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ในการพัฒนามาบทบาทการดำเนินการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดความพร้อมโดยจะเห็นว่าขาดบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงาน ส่วนใหญ่ ยังต้องการรับรู้ แสวงหาความรู้ความเข้าใจ การมีส่วนร่วมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบล ครู อาจารย์ และโรงเรียน การนำภูมิปัญญาชาวบ้านให้เด็กได้เรียนรู้ การมีส่วนร่วมในหลักสูตรท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของโรงเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของกระบวนการจัดการศึกษา ที่ต้องการความพร้อมและความต้องการแตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอน บุคลากร งบประมาณ และอาคารสถานที่ ตลอดจนความต้องการของชุมชน ผู้วิจัยได้ศึกษาความต้องการของ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ โดยผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ ความต้องการความรู้ความเข้าใจ ความ ต้องการมีบทบาท ความต้องการมีส่วนร่วม เกี่ยวกับงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานอาคารสถานที่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในจังหวัดนครนายก ผู้วิจัยนำเสนอเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1.กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้ใช้ประชากรทั้งหมด ซึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองนครนายก อำเภอปากพลี อำเภอบ้านนา อำเภอองครักษ์ รวม 4 อำเภอ จำนวน 40 ตำบล โดยมีประชากรรวมทั้งสิ้น 200 คน มีรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.1	ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 40 คน
1.2	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 40 คน
1.3	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 40 คน
1.4	เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 40 คน
1.5	กรรมการ	จำนวน 40 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครนายก

ตำแหน่ง	เมือง		ปากพลี		บ้านนา		องครักษ์	
	จำนวน จริง	จำนวน ที่ได้	จำนวน จริง	จำนวน ที่ได้	จำนวน จริง	จำนวน ที่ได้	จำนวน จริง	จำนวน ที่ได้
1. ประธาน								
กรรมการบริหาร องค์การบริหาร ส่วนตำบล	12	12	7	7	10	7	11	9
2. ประธาน								
กรรมการบริหาร องค์การบริหาร ส่วนตำบล	12	12	7	7	10	7	11	9
3. ปลัดองค์การ บริหารส่วนตำบล								
	12	12	7	7	10	7	11	9
4. เลขานุการสภา องค์การบริหาร ส่วนตำบล								
	12	12	7	7	10	7	11	9
5. กรรมการ								
	12	12	7	7	10	7	11	9
รวม	60	60	35	35	50	35	55	45

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเป็นแบบสอบถาม ความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก ได้แก่ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง รายได้ขององค์การมีรายละเอียดดังนี้

- 1) วุฒิการศึกษา
 - (1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - (2) ปริญญาตรีขึ้นไป

2) ตำแหน่ง

- (1) ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
- (2) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- (3) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
- (4) เลขานุการองค์การบริหารส่วนตำบล
- (5) กรรมการ

3) รายได้

- (1) ไม่เกิน 5 ล้านบาท
- (2) เกิน 5 ล้านบาท

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับ
บริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ทั้งสิ้น จำนวน 60 ข้อ

แบ่งเป็น ความต้องการความรู้ความเข้าใจ 20 ข้อ
 ความต้องการบทบาทในการบริหาร 20 ข้อ
 ความต้องการในการมีส่วนร่วมในการบริหาร 20 ข้อ

เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด
มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดค่าคะแนนแต่ละระดับดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง มีความต้องการมาก
- คะแนน 3 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง มีความต้องการน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความต้องการมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความต้องการน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการในการบริหารงานการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารงาน 4 งานคือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ โครงสร้างและภาระหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล การถ่ายโอนเด็กก่อนประถม

2. สร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้สร้างโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1เป็น

แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

3. นำแบบสอบถามฉบับร่างข้างต้น เสนอประธานคณะกรรมการ และกรรมการควบคุมปริญญา นิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไขด้านภาษา และเนื้อหาของแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามฉบับแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการศึกษาและดูแลเด็กวัยก่อนประถมศึกษา เป็นผู้ตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม โดยเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ จากสถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรทิพย์ วินโกมินทร์ อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาปฐมวัย สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยสงฆ์ นครศรีธรรมราช
2. อาจารย์ ดร. มารศรี สุธานี อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว. ประสานมิตร
3. ดร. สุวิษ มูลคำ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก

5. จากผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์การตัดสินตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ถ้า 2 ใน 3 คนเห็นตรงกัน จะเก็บข้อรายการของแบบสอบถามนั้นไว้ ซึ่งจากผลการตรวจ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อรายการในแบบสอบถาม แต่ให้มีการปรับปรุงแก้ไข ความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแต่ละข้อรายการ เพื่อให้ชัดเจน นำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นกับจุดประสงค์ ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.66 – 1.00 ในทุกข้อ รวมจำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น 60 ข้อ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try – out) กับผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี ที่มีได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สถิติ t -test และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, 2545 : 220) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .92

7. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 200 คน ในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้บริหารในองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัด นครนายก 40 แห่ง โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือไปยังประธานคณะกรรมการบริการในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก ทั้ง 40 ตำบล ในส่วนของจังหวัดนครนายก ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความร่วมมือ ไปยังประธานคณะกรรมการบริหารส่วนตำบลในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก และกลุ่มตัวอย่างคือคณะกรรมการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนทั้งสิ้น 200 คน

4.3 ผู้วิจัยติดตามผลการสำรวจข้อมูลด้วยวิธีการประสานงานด้วยตัวเอง เพื่อให้ได้แบบสอบถาม

ในการวิจัยกลับคืนมาได้มากที่สุด ซึ่งเมื่อสิ้นสุดการสำรวจข้อมูล ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 175 ฉบับ คิดเป็น 87.5 %

4.4 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการอภิปรายผลต่อไป

4. การจัดการกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ และนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Version 10.0 for Windows โดยทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถาม ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และคำนวณหาค่าร้อยละ

2. แบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในด้านความรู้ความเข้าใจในการบริหารด้านบทบาทในการบริหาร และการมีส่วนร่วมในการบริหาร เมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อแล้ว นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANoVa) ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD. (Fisher's Least – Significant Different) (ชัชวาล เรื่องประพันธ์. 2541 : 345) และ ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของตัวแปรระหว่างสองกลุ่ม (t - test) (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2521 : 299)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ (Percentage) มีสูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 118)

$$P = \frac{f}{N} \cdot 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) มีสูตรดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2521 : 36)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

X แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีสูตรดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2521 : 56)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ แทน จำนวนคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน กำลังสองของผลรวมคะแนนทั้งหมด

4. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามการศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะที่ต้องการวัด มีสูตรดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2545 : 179)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะที่ต้องการวัด
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความต้องการของบุคลากร
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีสูตรดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2545 : 220 ; อ้างอิงจาก Cronbach. N.d.))

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่น
 k แทน จำนวนข้อของคำถาม
 s_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
 s_x^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

6. สถิติที่ใช้เปรียบเทียบความการศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหาร ส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา คือ F – test แบบ one way ANOVA มีสูตรดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2521 : 109)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่จะใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ F

MS_b แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

7. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย โดยใช้วิธีของ LSD. (Fisher's Least Significant Different) มีสูตรดังนี้ (ชัชวาล เรื่องประพันธ์. 2541 : 345)

$$LSD = \frac{t\alpha}{2} \sqrt{MSE \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

เมื่อ n_i, n_j แทน ขนาดสิ่งทดลองที่ i และ j

$\frac{t\alpha}{2}$ แทน ค่าของการแจกแจงแบบ t

MSE . แทน ค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน

จากตารางวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

8. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรระหว่าง กลุ่มสองกลุ่ม โดยใช้สูตร t – test Dependent (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2521 : 299) โดยใช้โปรแกรม SPSS FOR WINDOW

$$t = \frac{\bar{D}}{S_D}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – test Dependent

D แทน ความแตกต่างของคะแนน

N แทน จำนวนคู่ของคะแนน

\bar{D} แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนความแตกต่าง

S_D แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของคะแนนความแตกต่าง

S_D แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของคะแนนความแตกต่าง

$$S_{\bar{D}} = \frac{S_D}{\sqrt{N}}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่อง “ การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา จังหวัดนครนายก ” นี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสามกลุ่ม
Mean Difference	แทน	ผลต่างของคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม
P	แทน	ค่านัยสำคัญ ของการทดสอบแบบสองทาง (Sig 2 tailed)
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$
ประธานกรรมการ	แทน	ประธานกรรมการบริหารส่วนตำบล
ประธานสภา	แทน	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ปลัด	แทน	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
เลขานุการ	แทน	เลขานุการองค์การบริหารส่วนตำบล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา

2.1 ระดับความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้าน

2.2 ระดับความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในจังหวัดนครนายก คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

3.1 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการ

การบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในจังหวัดนครนายก คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และรายได้ โดยรวมและรายด้าน

3.2 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในจังหวัดนครนายก คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และรายได้ โดยรวมและรายด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง มาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ โดยจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และรายได้ขององค์กร ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และรายได้

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล		
ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล	35	20.0
ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	35	20.0
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	35	20.0
เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	35	20.0
กรรมการ	35	20.0
รวม	175	100
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	117	66.9
ปริญญาตรีขึ้นไป	58	33.1
รวม	175	100
รายได้		
ไม่เกิน 5 ล้านบาท	151	86.3
เกิน 5 ล้านบาทขึ้นไป	24	13.7
รวม	175	100

ผลการวิเคราะห์ตาราง 2 ปรากฏว่า เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำแหน่งจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 20

จำแนกตามวุฒิการศึกษา บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี 117 คน คิดเป็นร้อยละ 66.9 บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1

จำแนกตามรายได้ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท จำนวน 151 องค์การ คิดเป็น 86.3 องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้เกิน 5 ล้านบาทขึ้นไป จำนวน 24 องค์การ คิดเป็นร้อยละ 13.7

ตอนที่ 2 ระดับความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา

การวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยนำคะแนนของแบบสอบถามความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา มาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.1 ระดับความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ระดับความต้องการของบุคลากร ในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.58	0.48	มาก
ด้านบทบาทการบริหาร	3.84	0.73	มาก
ด้านการมีส่วนร่วม	3.54	0.81	มาก
รวม	3.65	0.67	มาก

ผลการวิเคราะห์ตาราง 3 ปรากฏว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครนายก มีความต้องการ เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับต้องการมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีความต้องการในระดับมากที่สุดโดยมีความต้องการเรียงตามลำดับ คือ ความต้องการมีบทบาท ($\bar{X} = 4.09$) ความต้องการความรู้ความเข้าใจ ($\bar{X} = 3.92$) และ ความต้องการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.76$)

2.2 ระดับความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในจังหวัดนครนายก คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่

ตาราง 4 ระดับความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่

ความต้องการ	งานวิชาการ		งานบุคลากร		งานงบประมาณ		งานอาคารสถานที่	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.90	.87	4.06	.80	3.86	.84	3.83	.96
ด้านบทบาทการบริหาร	3.94	.80	3.99	.91	4.22	.90	4.21	.82
ด้านการมีส่วนร่วม	3.61	.90	3.80	.83	3.88	.91	3.72	.93
รวม	3.81	.85	3.95	.84	4.00	.88	3.92	.90

ผลการวิเคราะห์ตาราง 4 ปรากฏว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครนายก มีความต้องการ เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับต้องการมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละงานทั้งหมดโดยมีความต้องการเรียงตามลำดับ คือ งานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.00$) งานบุคลากร ($\bar{X} = 3.95$) งานอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.92$) งานวิชาการ ($\bar{X} = 3.81$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และรายได้

การวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนแบบสอบถามความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก มาเปรียบเทียบกันโดยใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวทดสอบ และในกรณีที่พบความแตกต่าง ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธี LSD ทำการทดสอบ

3.1 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในจังหวัดนครนายก คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาทด้านการมีส่วนร่วม จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และรายได้ โดยรวมและรายด้าน

3.1.1 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในจังหวัดนครนายก คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม จำแนกตามตำแหน่ง ดังแสดงในตาราง 5 และทำการเปรียบเทียบรายคู่ดังแสดงในตาราง 6, 7, 8

ตาราง 5 เปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร
การจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ	ตำแหน่ง										F	P
	ประธาน กรรมการ		ประธาน สภา		ปลัด		เลขานุการ สภา		กรรมการ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ความรู้ ความเข้าใจ	3.86	0.59	4.03	0.53	3.91	0.46	3.86	0.57	3.88	0.52	.986	.417
2.บทบาทใน การบริหาร	4.07	0.62	4.17	0.52	4.35	0.48	3.93	0.53	3.96	0.59	3.41**	.010
3. การมีส่วน ร่วมในการ บริหาร	3.75	0.73	3.95	0.62	3.73	0.54	3.79	0.61	3.57	0.65	1.626	.170
รวม	3.89	0.53	4.07	0.48	3.99	0.39	3.86	0.48	3.80	0.47	1.807	.130

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 5 ปรากฏว่า ความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาโดยรวม จำแนกตามตำแหน่งบุคลากรมีความต้องการไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$ คือด้านความต้องการมีบทบาท ($F = 3.41$)

กรณีที่พบว่า ความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ด้านบทบาท ในงานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ต่อไปด้วยนำค่าความแตกต่างเฉลี่ยรายคู่มาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยวิธี LSD. (Fisher's Least – Significant Different) ปรากฏผลดังแสดง ตารางที่ 6, 7, 8

ตาราง 6 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของบุคลากร ในองค์การบริหารส่วนตำบล
 เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในด้านบทบาทงานบุคลากร จำแนกตาม
 ตำแหน่งเป็นรายคู่

ตำแหน่ง	\bar{X}	ประธาน กรรมการ	ประธานสภา	ปลัด	เลขานุการสภา	กรรมการ
ประธานกรรมการ องค์การบริหาร ส่วนตำบล	3.95		.8286	1.4000	.8571	.3143
ประธานสภาองค์ การบริหารส่วน ตำบล	4.11			.5714	1.6857*	1.1429
ปลัดองค์การ บริหารส่วนตำบล	4.23				2.2571**	1.7143*
เลขานุการสภาองค์ การบริหารส่วน ตำบล	3.78					.5429
กรรมการ	3.89					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 6 ปรากฏว่า ความต้องการมีบทบาทในการบริหารงานบุคลากรของบุคลากร
 ในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีตำแหน่งต่างกัน เป็นรายคู่ดังนี้

ความต้องการบทบาทการบริหารงานบุคลากร ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความ
 ต้องการบทบาทมากกว่า เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ความต้องการบทบาทการบริหารงานบุคลากร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีความต้องการบท
 บาทมากกว่า เลขานุการองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

ความต้องการบทบาทการบริหารงานบุคลากร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีความต้องการบท
 บาทมากกว่า กรรมการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$ ส่วนบุคลากรตำแหน่งอื่นมีความต้องการ
 บทบาทการบริหารงานบุคลากรไม่แตกต่างกัน

ตาราง 7 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับ
การบริหารจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในด้านบทบาทการบริหารงานงบประมาณ
จำแนกตามตำแหน่ง เป็นรายคู่

ตำแหน่ง	\bar{X}	ประธาน กรรมการ	ประธาน สภา	ปลัด	เลขานุการสภา	กรรมการ
ประธานกรรมการ องค์การบริหาร ส่วนตำบล	4.14		.6571	2.1143*	.5429	.3143
ประธานสภาองค์ การบริหารส่วน ตำบล	4.27			1.4571	1.2000	.9714
ปลัดองค์การ บริหารส่วนตำบล	4.57				2.6571**	2.4286**
เลขานุการสภา องค์การบริหาร ส่วนตำบล	4.03					.2286**
กรรมการ	4.08					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 7 ปรากฏว่า ความต้องการบทบาทการบริหารงานงบประมาณ ของบุคลากร
ในองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีตำแหน่งต่างกัน เป็นรายคู่ดังนี้

ความต้องการบทบาทการบริหารงานงบประมาณ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการบทบาท
การบริหารงานงบประมาณมากกว่าประธานกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ $P < .05$

ความต้องการบทบาทการบริหารงานงบประมาณ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีความต้องการ
บทบาทการบริหารงานงบประมาณมากกว่า เลขานุการองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 $P < .01$

ความต้องการบทบาทการบริหารงานงบประมาณ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีความต้องการบทบาท
การบริหารงานงบประมาณมากกว่า กรรมการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

ความต้องการบทบาทการบริหารงานงบประมาณ กรรมการมีความต้องการบทบาทการบริหารงานงบประมาณมากกว่า เลขานุการองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$ ส่วนบุคลากรตำแหน่งอื่นมีความต้องการบทบาทการบริหารงานงบประมาณไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในด้านบทบาทการบริหารงานอาคารสถานที่ จำแนกตามตำแหน่ง เป็นรายคู่

ตำแหน่ง	\bar{X}	ประธานกรรมการ	ประธานสภา	ปลัด	เลขานุการสภา	กรรมการ
ประธานกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล	4.19		.4571	1.7714*	.6571	.8875
ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	4.28			1.3143	1.1143	1.3429
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	4.54				2.4286**	2.6571 **
เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	4.06					.2286
กรรมการ	4.01					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 8 ปรากฏว่า ความต้องการบทบาทการบริหารงานอาคารสถานที่ ของบุคลากร ในองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีตำแหน่งต่างกัน เป็นรายคู่ดังนี้

ความต้องการบทบาทการบริหารงานอาคารสถานที่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีความต้องการบทบาทการบริหารงานอาคารสถานที่มากกว่า ประธานกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ความต้องการบทบาทการบริหารงานอาคารสถานที่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีความต้องการบทบาทการบริหารงานอาคารสถานที่มากกว่า เลขานุการองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

ความต้องการบทบาทการบริหารงานอาคารสถานที่ ระหว่างปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตำบล มีความต้องการบทบาทการบริหารงานอาคารสถานที่มากกว่า กรรมการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$ ส่วนบุคลากรตำแหน่งอื่นมีความต้องการบทบาทการบริหารงานอาคารสถานที่ ไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกัน และทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t - test ทดสอบ

3.1.2 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ	วุฒิการศึกษา				T	P
	ต่ำกว่าปริญญาตรี N = 117		ปริญญาตรี ขึ้นไป N = 58			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.92	.55	3.90	.52	.142	.887
2. ด้านบทบาทการบริหาร	3.98	.58	4.32	.47	-3.856**	.000
3. ด้านการมีส่วนร่วม	3.75	.67	3.77	.56	-.130	.896
รวม	3.89	.51	3.99	.39	-1.622	.107

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 9 ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ใน 3 ด้าน คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท และด้านการมีส่วนร่วม จำแนกตามวุฒิการศึกษา บุคลากรมีความต้องการโดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านบทบาทที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความต้องการบทบาทการบริหารมากกว่าบุคลากรที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

การวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกัน และทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t - test ทดสอบ

3.1.3 การเปรียบเทียบความของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตาม รายได้ โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตาม รายได้ โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ	รายได้				t	P
	ไม่เกิน 5 ล้านบาท		เกิน 5 ล้านบาทขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.90	.53	3.99	.60	-.742	.459
2. ด้านบทบาทในการบริหาร	4.09	.58	4.14	.49	-.402	.688
3. ด้านการมีส่วนร่วม	3.73	.66	3.96	.45	-1.638	.103
รวม	3.91	.48	4.03	.46	-1.170	.244

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 10 ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ใน 3 ด้าน คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาทในการบริหาร และด้านการมีส่วนร่วม จำแนกตามรายได้ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท และองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้เกิน 5 ล้านบาทต่อปี มีความต้องการในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

3.2 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในจังหวัดนครนายก คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ จำแนกตามตำแหน่งวุฒิการศึกษา และรายได้ โดยรวมและรายด้าน

3.2.1 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในจังหวัดนครนายก คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ จำแนกตามตำแหน่งโดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 11, 12, 13, 14

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานวิชาการ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ งานวิชาการ	ตำแหน่ง										F	P
	ประธาน กรรมการ		ประธาน สภา		ปลัด		เลขานุการ สภา		กรรมการ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.71	.68	4.00	.66	3.94	.61	3.86	.53	3.91	.59	1.476	.212
2. ด้านบทบาทในการบริหาร	3.99	.58	4.03	.77	4.05	.57	3.83	.64	3.85	.70	.832	.506
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหาร	3.61	.83	3.83	.68	3.41	.83	3.74	.70	3.50	.76	1.754	.140
รวม	3.77	.69	3.95	.70	3.80	.67	3.81	.62	3.75	.68	.940	.424

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 11 ปรากฏว่า ความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานวิชาการ จำแนกตามตำแหน่งบุคลากรมีความต้องการ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานบุคลากร จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ งานบุคลากร	ตำแหน่ง										F	P
	ประธาน กรรมการ		ประธาน สภา		ปลัด		เลขานุการ สภา		กรรมการ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความ รู้ความเข้าใจ	4.00	.61	4.14	.54	4.16	.59	3.90	.68	4.11	.57	1.107	.355
2. ด้าน บทบาทใน การบริหาร	3.95	.71	4.11	.52	4.23	.53	3.78	.64	3.89	.67	2.976*	.021
3. ด้านการมี ส่วนร่วมใน การบริหาร	3.83	.77	3.98	.60	3.91	.51	3.75	.66	3.57	.66	2.052	.089
รวม	3.94	.69	4.08	.55	4.10	.54	3.81	.66	3.86	.63	2.463*	.047

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 12 ปรากฏว่า ความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในงานบุคลากร จำแนกตามตำแหน่งบุคลากรมีความต้องการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $P < .05$ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันมีความต้องการบทบาทในการบริหาร การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในงานบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $P < .05$

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในางนงบประมาณ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ งานงบ ประมาณ	ตำแหน่ง										F	P
	ประธาน กรรมการ		ประธาน สภา		ปลัด		เลขานุการ สภา		กรรมการ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความ รู้ความเข้าใจ	4.00	.61	4.14	.54	4.16	.59	3.90	.68	4.11	.57	1.107	.355
2.ด้านบทบาท บาทในการ บริหาร	3.95	.71	4.11	.52	4.23	.53	3.78	.64	3.89	.67	2.976*	.021
3. ด้านการมี ส่วนร่วมใน การบริหาร	3.83	.77	3.98	.60	3.91	.51	3.75	.66	3.57	.66	2.052	.089
รวม	3.93	.69	4.07	.55	4.10	.54	3.81	.66	3.85	.63	1.239	.296

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 13 ปรากฏว่า ความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในางนงบประมาณ จำแนกตามตำแหน่งบุคลากรมีความต้องการโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันมีความต้องการบทบาทในการบริหาร การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาใน างนงบประมาณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ $P < .05$

ตาราง 14 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานอาคารสถานที่ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ งานอาคาร สถานที่	ตำแหน่ง										F	P
	ประธาน กรรมการ		ประธาน สภา		ปลัด		เลขานุการ สภา		กรรมการ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	4.00	.61	4.14	.54	4.16	.59	3.90	.68	4.11	.57	1.107	.355
2. ด้านบทบาทในการบริหาร	3.95	.71	4.11	.52	4.23	.53	3.78	.64	3.89	.67	2.976*	.021
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหาร	3.83	.77	3.98	.60	3.91	.51	3.75	.66	3.57	.66	2.052	.089
รวม	3.92	.69	4.07	.55	4.10	.54	3.81	.66	3.85	.63	2.501*	.044

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 14 ปรากฏว่า ความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในงานอาคารสถานที่ จำแนกตามตำแหน่งบุคลากรมีความต้องการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $P < .05$ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันมีความต้องการบทบาทในการบริหาร การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในงานอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $P < .05$

3.2.2 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในจังหวัดนครนายก คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 15, 16, 17, 18

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร
การจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานวิชาการ จำแนกตาม วุฒิการศึกษา
โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ ในงานวิชาการ	วุฒិการศึกษา				t	P
	ต่ำกว่าปริญญาตรี N = 117		ปริญญาตรี ขึ้นไป N = 58			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.92	.59	3.86	.67	.61	.542
2. ด้านบทบาทการบริหาร	3.93	.66	3.99	.64	-.599	.550
3. ด้านการมีส่วนร่วม	3.69	.72	3.48	.86	1.60	.112
รวม	3.84	.65	3.77	.72	.674	.413

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 15 ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษาบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร
การจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานบุคลากร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ ในงานบุคลากร	วุฒิการศึกษา				t	P
	ต่ำกว่าปริญญาตรี N = 117		ปริญญาตรี ขึ้นไป N = 58			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	4.00	.59	4.19	.60	-1.96	.051
2. ด้านบทบาทการบริหาร	3.87	.66	4.23	.49	-3.962**	.000
3. ด้านการมีส่วนร่วม	3.75	.72	3.92	.51	-1.798	.074
รวม	3.00	.65	4.11	.53	9.230	.003**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 16 ปรากฏว่า ความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในงานบุคลากร จำแนกตามวุฒิการศึกษา บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความต้องการบริหารการจัดการศึกษาในงานบุคลากรมากกว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $P < .01$ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการในด้านบทบาทการบริหาร ในงานบุคลากร มากกว่าบุคลากรที่วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $P < .01$

ตาราง 17 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหาร
การจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในงานงบประมาณ จำแนกตามวุฒิการศึกษา
โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ ในงานงบประมาณ	วุฒิการศึกษา				t	P
	ต่ำกว่าปริญญาตรี N = 117		ปริญญาตรี ขึ้นไป N = 58			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.95	.69	3.69	.73	2.34*	.021
2. ด้านบทบาทการบริหาร	4.04	.79	4.57	.56	-4.57**	.000
3. ด้านการมีส่วนร่วม	3.79	.81	4.08	.44	-2.94**	.004
รวม	3.92	.76	4.11	.57	4.10*	.044

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 17 ปรากฏว่า ความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในงานงบประมาณ จำแนกตามวุฒิการศึกษา บุคลากรที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปมีความต้องการบริหารการจัดการศึกษาในงานงบประมาณมากกว่าบุคลากรที่มีวุฒิปริญญาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $P < .05$ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าบุคลากรที่มีวุฒิปริญญาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไปมีความต้องการในการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในงานงบประมาณ ในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาทการบริหารและด้านการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $P < .01$

ตาราง 18 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหาร การจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในงานอาคารสถานที่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ ในงานอาคารสถานที่	วุฒิการศึกษา				t	P
	ต่ำกว่าปริญญาตรี N = 117		ปริญญาตรี ขึ้นไป N = 58			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.81	.79	3.89	.76	-.697	.487
2. ด้านบทบาทการบริหาร	4.08	.69	4.49	.53	-3.925**	.000
3. ด้านการมีส่วนร่วม	3.78	.75	3.60	.84	1.417	.159
รวม	3.89	.74	3.99	.71	1.398	.239

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 18 ปรากฏว่า ความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในงานอาคารสถานที่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความต้องการบริหารจัดการศึกษาในงานอาคารสถานที่โดยรวมไม่แตกต่างกัน พิจารณารายด้าน พบว่าบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความต้องการในการบริหาร การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในงานอาคารสถานที่ ในด้านบทบาทการบริหาร มากกว่าบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ $P < .01$

3.2.3 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในจังหวัดนครนายก คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาทด้านการมีส่วนร่วม ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ จำแนกตามรายได้โดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 19, 20, 21, 22

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร
การจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานวิชาการ จำแนกตาม รายได้ โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ ในงานวิชาการ	รายได้				t	P
	ไม่เกิน 5 ล้านบาท N = 151		เกิน 5 ล้านบาทขึ้นไป N = 24			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.88	.61	4.03	.67	-1.066	.288
2. ด้านบทบาทในการบริหาร	3.96	.64	3.92	.77	.274	.784
3. ด้านการมีส่วนร่วม	3.57	.79	3.91	.56	-2.585*	.014
รวม	3.80	.68	3.95	.66	1.663	.199

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 19 ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานวิชาการ จำแนกตามรายได้ องค์การที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท และองค์การที่มีรายได้ 5 ล้านบาทขึ้นไป มีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า องค์การที่มีรายได้ 5 ล้านบาทขึ้นไปต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาในงานวิชาการ มากกว่าองค์การที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร
การจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานบุคลากร จำแนกตาม รายได้ โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ ในงานบุคลากร	รายได้				t	P
	ไม่เกิน 5 ล้านบาท N = 151		เกิน 5 ล้านบาทขึ้นไป N = 24			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	4.05	.61	4.15	.54	-753	.452
2. ด้านบทบาทในการบริหาร	3.99	.63	4.02	.67	-.215	.830
3. ด้านการมีส่วนร่วม	3.79	.66	3.93	.63	-.939	.349
รวม	3.94	.63	4.03	.61	.654	.420

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 20 ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานบุคลากร จำแนกตามรายได้ พบว่า องค์การที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท และองค์การที่มีรายได้ 5 ล้านบาทขึ้นไป มีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร
การจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานงบประมาณ จำแนกตาม รายได้ โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ ในงานงบประมาณ	รายได้				t	P
	ไม่เกิน 5 ล้านบาท		เกิน 5 ล้านบาทขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.85	.69	3.92	.90	-.323	.749
2. ด้านบทบาทในการบริหาร	4.23	.79	4.24	.56	-.154	.878
3. ด้านการมีส่วนร่วม	3.88	.74	3.94	.60	-.383	.702
รวม	3.98	.74	4.03	.68	.161	.698

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 21 ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานงบประมาณ จำแนกตามรายได้ พบว่า องค์การที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท และองค์การที่มีรายได้ 5 ล้านบาทขึ้นไป มีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร
การจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานอาคารสถานที่ จำแนกตาม รายได้
โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ ในงานอาคารสถานที่	รายได้				t	P
	ไม่เกิน 5ล้านบาท N = 151		เกิน 5 ล้านบาทขึ้นไป N = 24			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.83	.76	3.88	.93	-.216	.831
2. ด้านบทบาทในการบริหาร	4.19	.69	4.38	.50	-1.259	.210
3. ด้านการมีส่วนร่วม	3.67	.80	4.05	.56	-2.884**	.006
รวม	3.89	.75	4.10	.66	1.369	.244

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ผลการวิเคราะห์ตาราง 22 ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในงานอาคารสถานที่ จำแนกตามรายได้ พบว่า องค์การที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท และองค์การที่มีรายได้ 5 ล้านบาทขึ้นไป มีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าองค์การที่มีรายได้เกิน 5 ล้านบาทต้องการมีส่วนร่วมบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในงานอาคารสถานที่มากกว่าองค์การที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในจังหวัดนครนายก สามด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาทในการบริหาร และด้านการมีส่วนร่วมในการบริหาร และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และรายได้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับ การบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาทด้านการมีส่วนร่วมในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานอาคารสถานที่ โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับ การบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม โดยจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และรายได้ ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานอาคารสถานที่ โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

เปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับ การบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา รายได้ มีความแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแบบสอบถาม จำนวน 200 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความต้องการของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในจังหวัดนครนายก แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อคำถามตอนนี้ มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับ การบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับจำนวน 60 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Version 10.0 for Windows และใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับ การบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในด้านความรู้ความเข้าใจ การมีบทบาท และการมีส่วนร่วมเมื่อผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล และตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อแล้ว นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One – way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อโดยวิธี LSD. (Fisher's Least – Significant Different) (ชัชวาล เรื่องประพันธ์ . 2541 : 345) และการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของตัวแปรระหว่าง 2 กลุ่ม (t – test) และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในจังหวัดนครนายก สรุปได้ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแบบสอบถามจำนวน 200 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 จำแนกตามตำแหน่ง บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำแหน่งจำนวน 35 คน คิดเป็น ร้อยละ 20

จำแนกตามวุฒิการศึกษา บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี 117 คน คิดเป็นร้อยละ 66.9 บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1

จำแนกตามรายได้ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท จำนวน 151 องค์การ คิดเป็น 86.3 องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้เกิน 5 ล้านบาทขึ้นไป จำนวน 24 องค์การ คิดเป็นร้อยละ 13.7

2. ระดับความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วมในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลต้องการในระดับมาก

3. เปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับ การบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และรายได้ ปรากฏว่า

บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีตำแหน่งต่างกัน ต้องการเกี่ยวกับ การบริหารการจัดการศึกษา ในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท และด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านการมีส่วนร่วม บุคลากรมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ยกเว้นความต้องการในด้านบทบาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาใน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท และด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการมีส่วนร่วมบุคลากรมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ในด้านบทบาท บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความต้องการบทบาทการบริหารมากกว่าบุคลากรที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท และองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้เกิน 5 ล้านบาทต่อปี มีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาใน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท และด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากนโยบายโอนเด็กระดับก่อนประถมศึกษา (อายุ 3 ปี) ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการส่งเสริมการจัดการศึกษา และปฏิบัติงานเกี่ยวกับ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ซึ่งเป็นงานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจ การมีบทบาท และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงระดับความต้องการ และการเปรียบเทียบความต้องการในด้านความรู้ความเข้าใจ การมีบทบาท และการมีส่วนร่วม ซึ่งทั้ง 3 ด้านนี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการดำเนินงาน และแสดงถึงความสนใจในการมองเห็น ความสำคัญของการจัดการศึกษาในมุมมองขององค์การบริหารส่วนตำบล จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถอภิปรายผล ได้ตามลำดับดังนี้

1. ระดับความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลต้องการเกี่ยวกับ การบริหารการจัดการศึกษาในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท และด้านการมีส่วนร่วม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) อภิปรายได้ว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตอบสนองตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นระยะเริ่มต้นของการดำเนินการจัดการศึกษา ซึ่งจะมีส่วนรับผิดชอบ ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีตำแหน่งเป็นประธานกรรมการบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เลขาสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และกรรมการบุคคลเหล่านี้ ถือได้ว่าเป็นกลุ่มผู้นำของหน่วยงาน เป็นผู้ที่สามารถมีอำนาจในการตัดสินใจ และกำหนดทิศทางของการบริหาร จึงต้องการความรู้ความเข้าใจ ต้องการมีบทบาท และการมีส่วนร่วม เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ในระดับก่อนประถมศึกษา ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยมีความต้องการมากทุกด้านเรียงลำดับพบว่า บุคลากรมีความต้องการในการมีบทบาท ($\bar{X} = 3.84$) ความต้องการในด้านความรู้ความเข้าใจ ($\bar{X} = 3.58$) และต้องการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.54$) อาจเป็นเพราะว่า ความรู้ความเข้าใจ การมีบทบาท และการมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยที่สำคัญในการส่งเสริมความพร้อมต่อการกระจายอำนาจให้้องค์การบริหารส่วนตำบล ที่จะแสดง

บทบาทการเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่น บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล ยังต้องอาศัยความพร้อมและความสามารถในการดำเนินการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ ทะตา (2544 : 174) ได้กล่าวว่า ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยภาพรวม มีความพร้อมในระดับปานกลาง องค์การบริหารส่วนตำบลควรศึกษาแนวทางพัฒนาความพร้อม เพื่อศักยภาพในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จากการศึกษา ค้นคว้าบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลต้องการมีบทบาทมากเป็นอันดับแรก อาจเป็นเพราะว่า ในระยะแรกก่อนการถ่ายโอนอุปมา 3 ปี บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เคยมีบทบาทสำคัญ โดยการเป็นกรรมการของโรงเรียนทำให้เกิดความตระหนักที่จะสานงานต่อ จากที่เคยเป็นเพียงคณะกรรมการของโรงเรียน แต่ในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับมอบหมายหน้าที่ให้รับผิดชอบจัดการศึกษาโดยตรง แต่เนื่องจากบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีเจ้าหน้าที่บริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษา บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องการที่จะมีความรู้ความเข้าใจในงานการบริหารการศึกษาในระดับมากรองลงมา เพราะยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานการบริหารจัดการศึกษา ทำให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลต้องได้รับการพัฒนาตนให้มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อจะได้เข้าไปมีบทบาท และส่วนร่วมเกี่ยวกับ การบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาข้อมูลรายด้าน พบว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท และด้านการมีส่วนร่วมในระดับมาก อภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละงาน พบว่า มีความต้องการในระดับมากเรียงลำดับดังนี้ บุคลากรมีความต้องการความรู้ความเข้าใจในงานบุคลากร ($\bar{X} = 4.06$) งานวิชาการ ($\bar{X} = 3.90$) งานงบประมาณ ($\bar{X} = 3.86$) และงานอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.83$) ในระดับมากอภิปรายได้ว่า ความรู้ความเข้าใจเป็นการส่งเสริมให้บุคคลเกิดความสามารถในการแปล การตีความ และการประเมินค่า จะเห็นว่าบุคลากรต้องการความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ในงานบุคลากร เกี่ยวกับการจัดหาครูมาจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครู การจัดสวัสดิการและการพัฒนาความรู้ความสามารถให้แก่ครูพี่เลี้ยงในองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะได้จัดบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก ดังนั้นบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล ควรได้รับการส่งเสริมทักษะในการจัดประสบการณ์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรตามพระราชบัญญัติ โดยสอดคล้องกับปฏิญญาในท้องถิ่น ควรจัดให้มีการประเมินพัฒนาการของเด็ก โดยยึดเด็กเป็นสำคัญ นอกจากการจัดกระบวนการเรียนการสอน งบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ช่วยส่งเสริมให้การจัดการศึกษา สัมฤทธิ์ผลดียิ่งขึ้นดังนั้นในกระบวนการงานงบประมาณ ซึ่งเป็นงานที่ละเอียดอ่อน เป็นแผนเบ็ดเสร็จ ที่แสดงออกมาในรูปของตัวเงิน ประกอบด้วย 1) การจัดเตรียม 2) การอนุมัติ 3) การบริหาร (ธรงค์ สัจพันธ์ โจรจน์. 2539 : 2 อ้างอิงจาก Sherrood, Frank P., 1954) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านนี้จึงต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในมาก เกี่ยวกับระเบียบการจัดการงานงบประมาณด้านการศึกษา รวมทั้งคำตอบแทน ที่เป็นขวัญกำลังใจในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง สอดคล้องกับ (พิสมัย เชื้อมีแรง. 2543 : 113) กล่าวว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับคำตอบแทนน้อย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ การปฏิบัติงาน ด้านอื่นจะถือว่าต่ำมาก อีกทั้งสวัสดิการต่าง ๆ ที่ได้รับก็ยังไม่ดี รายได้ไม่เพียงพอกับค่าครองชีพในปัจจุบันที่สูงมาก แต่อย่างไรก็ตามบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่จะมีอาชีพหลักอยู่ การได้รับ

คำตอบแทนน้อยและสวัสดิการอื่น ๆ ยังไม่ดี จึงส่งผลต่อการศึกษาความรู้ความเข้าใจเพื่อความพึงพอใจ ความมั่นคงในชีวิตและความก้าวหน้าในตำแหน่ง ทั้งนี้การได้สวัสดิการที่ไม่ดีอาจทำให้บุคลากรขาดขวัญ และกำลังใจที่จะมุ่งมั่นในการทำงาน บุคลากรที่บริหารในองค์กรเมื่อมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะ ในการจัดการงานงบประมาณ การบริหารการจัดการศึกษาจึงจะมีประสิทธิภาพ บุคลากรในองค์กร บริหารส่วนตำบลจะเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อาจส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการศึกษา และการพัฒนา อาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก บุคลากรในองค์กรบริหารส่วนตำบลมีความต้องการความรู้ ความเข้าใจงานอาคารสถานที่ทั้งนี้เพราะ บุคลากรในองค์กรบริหารส่วนตำบลยังคงใช้สถานที่ ของทางโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็ก อนุบาล 3 ปี ทั้งนี้บุคลากรที่อยู่ในกลุ่มผู้นำ ขององค์กรส่วนใหญ่ไม่มีสถานที่และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนในเขตพื้นที่ส่วนใหญ่ ได้สนับสนุน ให้สถานที่และพัฒนาให้ครูในองค์กรบริหารส่วนตำบล จัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็ก อนุบาล 3 ปี มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้เต็มศักยภาพ

1.2 ด้านบทบาท บุคลากรในองค์กรบริหารส่วนตำบลมีความต้องการมีบทบาทเกี่ยวกับการ บริหารจัดการการศึกษาในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละงานพบว่า มีความต้องการ ในระดับมากเรียงลำดับดังนี้ บุคลากรในองค์กรต้องการมีบทบาท ในงานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.22$) งานอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.21$) งานบุคลากร ($\bar{X} = 3.99$) งานวิชาการ ($\bar{X} = 3.94$) ซึ่งอภิปรายได้ว่า ความต้องการบทบาท ในงานงบประมาณเกี่ยวกับการให้บริการอาหารนม การบริการอาหารกลางวันแก่เด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา งบประมาณโครงการถ่ายโอนงาน / กิจกรรมบริการสาธารณะให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช 2545 (สำนักงานจังหวัดนครนายก ฝ่ายข้อมูลและติดตามผล. 2544 : 1) นอกจากนี้บุคลากรยังต้องการมีบทบาทในงานงบประมาณในเรื่องค่าที่ดิน เงินเดือน และสวัสดิการ การจัดซื้ออุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน องค์กรบริหารส่วนตำบลต้องการเข้าไปมีบทบาทมาก เพราะงบประมาณเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการบริหารองค์กรให้มีการพัฒนา และการจัดอาคารสถานที่ บุคลากรในองค์กรต้องการที่จะมีบทบาท ในการจัดห้องเรียนในสถานศึกษาให้เหมาะสม บุคลากรในองค์กร บริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องดำเนินการจัดสถานศึกษา หรือขอใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา เพราะหากไม่มีความพร้อมด้านสถานที่ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ก็คงไม่คล่องตัวนัก และเพื่อให้ เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสถานที่ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ดังนั้นบุคลากรในองค์กรบริหารส่วนตำบล จึงมีความเห็นว่า การที่จะจัดการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมให้ได้มาตรฐาน งบประมาณเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะผลักดันให้การจัดการศึกษาเป็นไปได้อย่างดีสำนักงานอาคารสถานที่ งานบุคลากร และงานวิชาการ ก็เป็นงานสำคัญที่บุคลากรในองค์กรบริหารส่วนตำบลต้องการมีบทบาท เพื่อการพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่ของตนให้มีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการมีส่วนร่วม บุคลากรในองค์กรบริหารส่วนตำบลต้องการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ การบริหารการจัดการศึกษา ในระดับมาก($\bar{X} = 3.54$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละงานพบว่า มีความต้องการ ในระดับมากเรียงลำดับดังนี้ บุคลากรมีความต้องการมีส่วนร่วม ในงานงบประมาณ ($\bar{X} = 3.88$) งานบุคลากร ($\bar{X} = 3.80$) งานอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.72$) งานวิชาการ ($\bar{X} = 3.61$) อภิปรายได้ว่า บุคลากรในองค์กร บริหารส่วนตำบลจะบริหารงานการจัดการศึกษาให้ได้ดีนั้น ถ้าได้มีบทบาทหน้าที่เข้าไปมีส่วนร่วมบริหาร งานงบประมาณได้เอง จะทำให้การบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษามีการพัฒนาได้ดี และมีความรวดเร็วคล่องตัวขึ้น สำหรับงานบุคลากรและงานอาคารสถานที่บุคลากรในองค์กรบริหาร ส่วนตำบลต้องการมีส่วนร่วมในระดับรองลงมา ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากองค์กรบริหารส่วนตำบลบางแห่ง

มีความพร้อมด้านงบประมาณ แต่ยังคงขาดความพร้อมด้านบุคลากร ที่จะดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และขาดสถานที่ที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีความจำเป็นที่จะขอใช้สถานที่ของโรงเรียน และเข้าไปมีส่วนร่วมที่จะให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนงานอาคารสถานที่ และการจัดสภาพแวดล้อมกับทางโรงเรียน ให้มีสภาพที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ พิณสุดา สิริรังศรี และ สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2541 : 57) กล่าวว่า อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จะมีหน้าที่ การส่งเสริม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลได้เข้าไปส่งเสริมการศึกษา ในฐานะผู้ให้การสนับสนุนงบประมาณด้านการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในท้องที่ของตำบลนั้น ๆ นอกจากนี้บุคลากรในสภาตำบลบางส่วนยังมีบทบาทและส่วนร่วม ด้านการศึกษา ในฐานะเป็นกรรมการของโรงเรียน

2. เปรียบเทียบความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และรายได้ จากการศึกษาค้นคว้า ปรากฏว่า

2.1 บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีตำแหน่งต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท และด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความต้องการในด้านบทบาทต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$ อภิปรายได้ว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลต้องการมีบทบาท ไม่เหมือนกันเนื่องจากมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนในระดับสูงสอดคล้องกับ สุเมธ ชีวินิติ (2540 : 142-143) ได้กล่าวว่ากรรมการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับความเข้าใจในบทบาทในระดับสูง ทำให้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน ในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบลหากกรรมการบริหารองค์การบริหาร สามารถปฏิบัติงานได้ตามความเข้าใจบทบาทของตนอย่างถูกต้อง ย่อมทำให้เกิดการพัฒนาและความพร้อม ในการบริหารงานมีความโดดเด่นชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของอนันต์ ทะตา (2544 : 178) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บทบาทในที่นี้หมายถึง ฐานะ หรือตำแหน่ง ซึ่งเป็นเครื่องกำหนดบทบาทในการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีประธานกรรมการบริหารเป็นผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหารโดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย บุคลากร หมู่บ้านละ 2 คน โดยมีประธานสภา และรองประธานสภา 1 คน มาจากการเลือกตั้งสมาชิกสภา ประธานสภาทำหน้าที่ดำเนินการประชุม ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ เลขาธิการสภาทำหน้าที่นัดหมาย การประชุม ชี้แจงกฎหมาย จัดระเบียบวาระการประชุม เป็นผู้ช่วยเหลือประธานสภาในการประชุม ในด้านการบริหารการจัดการศึกษามูลนิธิยอมแสดงบทบาทตามฐานะหน้าที่ของตน บุคลากรตำแหน่ง ต่างกันยอมแสดงบทบาทในการบริหารงานไม่เหมือนกันจากการศึกษาพบว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องการมีบทบาทในงานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ มากกว่าบุคลากรตำแหน่งอื่น กล่าวได้ว่าตำแหน่งของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ กับความต้องการมีบทบาท ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นสังกัด กระทรวงมหาดไทย มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป และได้รับการบรรจุเข้ามาใหม่เพื่อเป็นบุคลากร

ในองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจะคอยประสานงานจากนโยบายของทางราชการ กับคณะกรรมการในองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้งานสอดคล้องกันดียิ่งขึ้น

2.2 บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาใน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท และด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านบทบาท บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความต้องการบทบาทงานบุคลากร งานงบประมาณ งานอาคารสถานที่ มากกว่าบุคลากรที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ $P < .01$ อภิปรายได้ว่า ความต้องการบทบาทอาจขึ้นอยู่กับแนวความคิดของแต่ละบุคคล แต่การศึกษาก็เป็นกระบวนการรับรู้ และเรียนรู้มากขึ้นซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของความต้องการแสดงบทบาท องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่อยู่ในระยะเริ่มต้นในการส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาสูงและการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรียังต้องการความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วม ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษาใกล้เคียงกัน อาจเป็นเพราะบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษา ปริญญาตรีขึ้นไปไม่ได้จบทางด้านการศึกษา ปลัดในองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่จะจบทางด้าน การเมืองการปกครอง ในด้านบทบาทบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วนก็เคยมีบทบาท ด้านการศึกษาในฐานะเป็นกรรมการโรงเรียนบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล ทางด้านการศึกษา จำเป็นต้องอาศัยหลักการและแนวปฏิบัติ เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง และพัฒนาการศึกษาของท้องถิ่นบนพื้นฐานของปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น ระดับการศึกษา ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการ มีบทบาทในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาสูง จะเห็นความสำคัญ ของการศึกษา บุคลากรที่มีการศึกษาดีย่อมมีความรู้ความเข้าใจย่อมแสดงบทบาทในการบริหารจัดการมากขึ้นเพื่อให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาท้องถิ่นของตนสอดคล้องกับ ยงค์ บุญยั้งวัฒนานนท์ (2544 : 82) กล่าวว่า บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผู้บริหารมีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีบทบาท ในการจัดการศึกษามีความแตกต่างกันด้วย

2.3 องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท และองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีรายได้เกิน 5 ล้านบาทต่อปี มีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา ในด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านบทบาท ด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ตาม พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้ตั้งต่อไปนี้ภาษีอากร และค่าธรรมเนียม ได้แก่ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้ายอากรการฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อันเกิดจากการฆ่าสัตว์ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการขายสุรา ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นการพนัน ค่าธรรมเนียม และจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ภาษีมูลค่าเพิ่ม ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่กฎหมายกำหนด เงินอุดหนุนรัฐบาล และรายได้จากทรัพย์สินและรายได้อื่น ๆ ตามที่จะมีกฎหมายให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละแห่ง จะมีรายได้ไม่เท่ากันในผลการศึกษาค้นคว้าองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการความรู้ ความเข้าใจ ความต้องการมีบทบาทและการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านอื่นนอกเหนือ

จากการจัดการศึกษาด้วย ซึ่งอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เช่น ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์ การคุ้มครองดูแลรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลจึงให้ความสำคัญทางการศึกษาล้าย ๆ กัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยงค์ บุญยั้งวัฒนานนท์ (2544 : 82) ได้กล่าวว่า องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ประจำปีงบประมาณต่างกันมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลแม้จะมีรายได้ประจำปีงบประมาณต่างกันแต่มองเห็นความสำคัญของการศึกษาไม่ต่างกันและยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ในด้านการจัดการศึกษาดีพอ บุคลากรทางการศึกษายังมีไม่เพียงพอ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีเพียงเจ้าหน้าที่ช่างโยธา และเจ้าหน้าที่การเงินและพัสดุเท่านั้น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาค้นคว้าจะเห็นว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาใน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาท และด้านมีส่วนร่วม เพื่อที่จะเข้าไปจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยต้องการมีบทบาทแต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในงานการบริหารจัดการศึกษา และบุคลากรให้ความสำคัญในงานวิชาการในลำดับหลังซึ่งเป็นงานหลักของการจัดการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีเจ้าหน้าที่ผู้กำกับดูแลเกี่ยวกับการศึกษา หรือคณะกรรมการบริหารการศึกษาเป็นการเฉพาะ เพราะบุคลากรส่วนใหญ่ ยังต้องการความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา มาก ผลการศึกษาครั้งนี้ควรมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาให้กับบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลให้มากขึ้น โดยเฉพาะงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานอาคารสถานที่ รวมถึงการส่งเสริมให้บุคลากรได้มีบทบาท และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาชุมชนมากขึ้น และที่สำคัญในงานวิชาการควรมีการส่งเสริมให้พัฒนาหลักสูตร โดยการนำภูมิปัญญาของชาวบ้านให้เด็กได้เรียนรู้ หรือชุมชนร่วมกันทำหลักสูตรท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความต้องการของหรือความคาดหวังของ บุคลากรที่กำกับดูแลบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการดำเนินงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล
2. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับนโยบายการถ่ายโอนการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา
3. ควรมีการศึกษานวัตกรรมจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการส่งเสริมภูมิปัญญาในท้องถิ่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2534). รายงานการวิจัยการวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาระดับ
อนุบาล. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- การปกครอง, กรม. (2542). คู่มือแนวทางการปฏิบัติการจัดการศึกษาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : กองศึกษา
กรมการปกครอง.
- การประถมศึกษาจังหวัดนครนายก. (2543). หนังสือราชการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายกที่
ศธ 1121/2744 เรื่องแนวปฏิบัติการจัดอนุบาล 3 ปี. ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2543
- โกวิท พวงงาม. (2543). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2529). เอกสารชุดอบรมบุคลากรทางการศึกษาระดับ
ก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 8 แนวทางการบริหารโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นเด็กเล็ก. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2536). เอกสารและผลงานวิจัยของการจัดการศึกษา
ระดับก่อนประถมศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2537). รายงานการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ
. กรุงเทพฯ : ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2541). บริหารศาสตร์ (ชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถาน
ศึกษาระดับสูง เล่ม 7). กรุงเทพฯ : คัมปายอิมเมจจิง.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). สปช. 2000บันทึกผู้สร้างปัญหา. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- จิรพรรณ วรพาณิชย์. (2532). บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะ
ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และครูผู้สอนสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(สาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา) ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. ถ่ายเอกสาร.
- เจริญศักดิ์ ครอบพล. (2544). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านเจตคติในการมีส่วนร่วมจัดการ
ศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนนทบุรี.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญชัย พงษ์มณี. (2540). การสำรวจสภาพและความต้องการท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด
กำแพงเพชร. การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง กศ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา)
พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ชูลีพร อนนะมาน. (2539). ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ส่งเด็กเข้าโรงเรียนอนุบาลเอกชน จ.สระบุรี.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ณรงค์ สัจพันโรจน์. (2539). การจัดทำอนุมัติการบริหารงบประมาณแผ่นดิน : ทฤษฎีและปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์การพิมพ์จำกัด.

- ปัญญา แก้วกีร. (2541, 16-31 ตุลาคม). "ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา," *ปฏิรูปการศึกษา*. 1 (3) : 12.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2521). *เอกสารประกอบการสอนภาควิชาสถิติศึกษา : วัตถุประสงค์ 302*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2545). *รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องการวัดประเมินการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *เป็นการวิจัยเชิงพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- "พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537". (2537, 2 ธันวาคม) *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 111 ตอนที่ 53 ก. หน้า 26
- พิสมัย เชื้อมีแรง. (2543). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการศึกษาผู้ใหญ่) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- ยงค์ บุญยั้งวัฒนานนท์. (2544). *บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา) กำแพงเพชร : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร. ถ่ายเอกสาร.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2526). *หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. 1. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมเนต พรินติ้งเซ็นเตอร์ จำกัด.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). *การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนาศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- ศิริวรรณ ปักษ์. (2537). *การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สนอง สุจริต. (2542). *บทบาทการส่งเสริมการจัดการศึกษาของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลดอยงามและเวียงห้าว*. การค้นคว้าแบบอิสระ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สมพันธ์ เตชะอธิกและคนอื่น ๆ. (2543). *อบต.ในอุดมคติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น : คลังน่านาวิทยา.
- สวัสดิ์ ยศบุญเรือง. (2541). *การส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา : ศึกษากรณีบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2538). *แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ : แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์ดวงกมล ถ่ายเอกสาร.
- สุวัฒน์ เงินจำ. (2541) *"การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา ในกระทรวงศึกษาธิการ"* ในแนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

- สุขเมธ ธีรนิติ. (2540). *ความเข้าใจบทบาทของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล*. วิทยานิพนธ์ (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- สุโขทัยธรรมาราช,มหาวิทยาลัย. (2539). *การจัดศูนย์และโรงเรียนปทุมวิฑูรย์ศึกษา หน่วยที่ 8-15*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- สุโขทัยธรรมาราช,มหาวิทยาลัย. (2539). *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาหลักและระบบการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2541). *รายงานการวิจัยเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานจังหวัดนครนายก ฝ่ายข้อมูลและติดตามผล. (2545 ตุลาคม). *บรรยายสรุปจังหวัดนครนายก*. นครนายก : สำนักงานจังหวัดนครนายก.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. (ม.ป.ป). *การวิจัยเชิงนโยบาย*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สำนักนโยบายและแผนฯ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *ศักยภาพในการจัดการศึกษาขั้นมูลฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- อรพินท์ ประสพโชคชัย และคณะ. (2540) *โครงการศึกษารูปแบบและแนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล ระยะที่ 2* กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ.
- อนันต์ ทะตา. (2543). *การศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศึกษาพื้นที่จังหวัดตาก*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา) กำแพงเพชร : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร. ถ่ายเอกสาร.
- อิทธิพร ศรีแดง. (2544). *สภาพและความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชน ต่อการบริหารงานด้านโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนโคกศรีเมือง อำเภอโมลลาลาย จังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
ถ่ายเอกสาร.
- อำนวยการ ทรัพย์คง. (2542). *บทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนปฏิรูปประถมศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาปทุมวิฑูรย์*. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาพระตำหนัก.
- _____ . (2540,กรกฎาคม). "รูปแบบการจัดการศึกษาปทุมวิฑูรย์ในทศวรรษหน้า," *วารสารการศึกษาปทุมวิฑูรย์*. 1 (3) : 8 –18.
- _____ . (2536). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปทุมวิฑูรย์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Benjamin S. Bloom (1956). *Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I : Cognitive Domain* , New York : David Mckay Company , Inc.
- Daniel J. Levinson, (1964). " Role , personality and social structure " *in Sociological theory* , ed Coser A. Levis and Bernard Rosenberg , New York : Macmillan Co.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726, 5644

ที่ ทม 1012/ ๒๕๕๓

วันที่ ๗ เมษายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวพรรณอร ырประคิษฐ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครนายก” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์มารศรี สุธานิติ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในพื้นที่จังหวัดนครนายก

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวพรรณอร ырประคิษฐ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ ๕ 64๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ เมษายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดี สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาตงกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวพรรณอร ырประคิษฐ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครนายก” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรทิพย์ วนโกมินทร์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริการ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครนายก

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวพรรณอร ырประคิษฐ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5664

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ ๒๕๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

เมษายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวพรรณอร ырประดิษฐ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปฏิญานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครนายก” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครนายก

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวพรรณอร ырประดิษฐ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ภรณ์ ะหวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5664

โทรสาร. 258-4119

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

ที่ ทม 1012/ ๒๕๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ เมษายน 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน นายอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวพรรณอร พรประคิษฐ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่ จังหวัดนครนายก” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ในตำบลบึงบา ตำบลบึงบอน ตำบลบึงกาสาม ตำบลบึงชำอ้อ ตำบลศาลาครุ และตำบลนพรัตน์ สังกัดที่ว่าอำเภอหนองเสือ เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบสอบถามการศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่ จังหวัดนครนายก ในระหว่างเดือนเมษายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวพรรณอร พรประคิษฐ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 5567

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕๕ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวพรรณอร ชรประคิษฐ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครนายก” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และกรรมการ ในอำเภอเมืองนครนายก อำเภอปากพลี อำเภอบ้านนา และอำเภองอกรัักษ์ สังกัดศาลากลางจังหวัดนครนายก ดังเอกสารที่แนบ ตอบแบบสอบถาม การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครนายก ในระหว่างเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวพรรณอร ชรประคิษฐ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามิหนังสือแจ้งไปยังอำเภอในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ปานปาน หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ นย 0018/ว / ๖๕๖

ศาลากลางจังหวัดนครนายก
ถนนสุวรรณศร นย 26000

15 สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน นายอำเภอ ทุกแห่ง

ด้วยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แจ้งว่า นางสาวพรรณอร ชรประดิษฐ์ นิสิตระดับปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง " การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครนายก " ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง ในเขตพื้นที่จังหวัดนครนายก ตอบแบบสอบถามการศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครนายก ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในพื้นที่ ช่วยอนุเคราะห์ให้ นางสาวพรรณอร ชรประดิษฐ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนชาย ไซวัพันธุ์)

ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก

ที่ทำการปกครองจังหวัด

ฝ่ายท้องถิ่น

โทร.(มท) 31133

โทร.0-3731-3673

ภาคผนวก ค
รายชื่อองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อองค์การบริหารส่วนตำบลที่ใช้ในการ Try out เครื่องมือวิจัย
องค์การบริหารส่วนตำบลสังกัดอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

1. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา	อ. หนองเสือ จ. ปทุมธานี
2. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงบอน	อ. หนองเสือ จ. ปทุมธานี
3. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกาสาม	อ. หนองเสือ จ. ปทุมธานี
4. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ	อ. หนองเสือ จ. ปทุมธานี
5. องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาครุ	อ. หนองเสือ จ. ปทุมธานี
6. องค์การบริหารส่วนตำบลนพรัตน์	อ. หนองเสือ จ. ปทุมธานี

รายชื่อองค์การบริหารส่วนตำบลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี	อ. เมือง จ.นครนายก
2. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง	อ. เมือง จ.นครนายก
3. องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร	อ. เมือง จ.นครนายก
4. องค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ	อ. เมือง จ.นครนายก
5. องค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา	อ. เมือง จ. นครนายก
6. องค์การบริหารส่วนตำบลหินตั้ง	อ. เมือง จ. นครนายก
7. องค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา	อ. เมือง จ.นครนายก
8. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทราย	อ. เมือง จ.นครนายก
9. องค์การบริหารส่วนตำบลดอนยาย	อ. เมือง จ. นครนายก
10. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่	อ. เมือง จ. นครนายก
11. องค์การบริหารส่วนตำบลศรีจุฬา	อ. เมือง จ. นครนายก
12. องค์การบริหารส่วนตำบลวังกระโจม	อ. เมือง จ. นครนายก
13. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา	อ. บ้านนา จ. นครนายก
14. องค์การบริหารส่วนตำบลพิบูลออก	อ. บ้านนา จ. นครนายก
15. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพร้าว	อ. บ้านนา จ. นครนายก
16. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าชะ	อ. บ้านนา จ. นครนายก
17. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก	อ. บ้านนา จ. นครนายก
18. องค์การบริหารส่วนตำบลบางอ้อ	อ. บ้านนา จ. นครนายก
19. องค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง	อ. บ้านนา จ. นครนายก
20. องค์การบริหารส่วนตำบลเขาเพิ่ม	อ. บ้านนา จ. นครนายก
21. องค์การบริหารส่วนตำบลศรีกระอาง	อ. บ้านนา จ. นครนายก
22. องค์การบริหารส่วนตำบลอาษา	อ. บ้านนา จ. นครนายก
23. องค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์	อ. องครักษ์ จ. นครนายก
24. องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลากรด	อ. องครักษ์ จ. นครนายก
25. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงศาล	อ. องครักษ์ จ. นครนายก
26. องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล	อ. องครักษ์ จ. นครนายก
27. องค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์	อ. องครักษ์ จ. นครนายก
28. องค์การบริหารส่วนตำบลศรีชะกระบือ	อ. องครักษ์ จ. นครนายก
29. องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์แทน	อ. องครักษ์ จ. นครนายก
30. องค์การบริหารส่วนตำบลบางลูกเสือ	อ. องครักษ์ จ. นครนายก
31. องค์การบริหารส่วนตำบลบางสมบูรณ์	อ. องครักษ์ จ. นครนายก
32. องค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล	อ. องครักษ์ จ. นครนายก
33. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหญ่	อ. องครักษ์ จ. นครนายก
34. องค์การบริหารส่วนตำบลปากพลี	อ. ปากพลี จ. นครนายก
35. องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวาย	อ. ปากพลี จ. นครนายก

36. องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะโพธิ์	อ. ปากพลี จ. นครนายก
37. องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกรวด	อ. ปากพลี จ. นครนายก
38. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง	อ. ปากพลี จ. นครนายก
39. องค์การบริหารส่วนตำบลนาหินลาด	อ. ปากพลี จ. นครนายก
40. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ	อ. ปากพลี จ. นครนายก

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหาร
การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครนายก

คำชี้แจง

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ใน 3 ด้านคือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาทและในด้านการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้นเนื่องจากการวิเคราะห์โดยรวมจะไม่มีผลกระทบต่อหน่วยงานหรือตัวท่านแต่ประการใด หากจะเกิดประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษาต่อไป จึงขอความกรุณาท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามตรงกับความต้องการและความ เป็นจริงหมดทุกข้อทุกตอน ผู้วิจัยหวังว่าท่านจะให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบล

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามความเป็นจริง

1. วุฒิการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรีขึ้นไป

2. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

- ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
 ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
 เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 กรรมการ

3. รายได้

- ไม่เกิน 5 ล้านบาท
 เกิน 5 ล้านบาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล
 เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ใน 3 ด้าน คือ
 ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านบทบาทและในด้านการมีส่วนร่วม

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าท่านมีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาอยู่ในระดับ
 ไต แล้วโปรดได้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ตามตัวเลือกที่
 กำหนดให้

5	หมายถึง	มีความต้องการมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความต้องการมาก
3	หมายถึง	มีความต้องการปานกลาง
2	หมายถึง	มีความต้องการน้อย
1	หมายถึง	มีความต้องการน้อยที่สุด

1. ความต้องการความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา

ความต้องการความรู้ความเข้าใจ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
งานวิชาการ					
1. ความรู้ความเข้าใจพัฒนาหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา ให้เหมาะสมในท้องถิ่น					
2. ต้องการวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา					
3. ความรู้ความเข้าใจหลักการและวิธีประเมินพัฒนาการเด็ก					
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อและการวางแผนการใช้สื่อระดับก่อนประถมศึกษา					
5. ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดเด็กเป็นสำคัญ					
งานบุคลากร					
6. บุคลากรในองค์กรของท่านต้องการความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการบริหารและจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา					
7. ต้องการให้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการด้านวิชาการแก่คณะครูเป็นประจำทุกเดือน					
8. ต้องการได้พัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อประสิทธิภาพที่สูงขึ้นเช่นการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา					
9. ความรู้ความเข้าใจบุคลากรเข้าปฏิบัติงานในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา					
10. ความรู้ความเข้าใจในการจัดสวัสดิการให้แก่บุคลากรในองค์กรบริหารส่วนตำบล					

ต่อ

ความต้องการความรู้ความเข้าใจ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
งานงบประมาณ					
11. ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้งบประมาณเกี่ยวกับการศึกษา					
12. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการจัดการดำเนินงานงบประมาณด้านการศึกษา					
13. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบงบประมาณที่ให้บริการอาหารเสริม(นม)แก่เด็กนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา					
14. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบงบประมาณที่ให้บริการในเรื่องอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา					
15. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบงบประมาณที่ให้บริการทางด้านสุขภาพอนามัยแก่เด็กนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา					
งานอาคารสถานที่					
16. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สถานที่ในโรงเรียนที่องค์การบริหารส่วนตำบลใช้จัดการศึกษา					
17. การวางแผนสำหรับปรับปรุงบำรุงอาคารสถานศึกษา					
18. การดำเนินการปลูกสร้างอาคารเรียนของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา					
19. การดำเนินการปลูกสร้างอาคารเรียนของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา					
20. การดำเนินการจัดสิ่งแวดล้อมและมุมต่าง ๆ ภายในห้องเรียนของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา					

ข้อเสนอแนะ

2. ต้องการบทบาทเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา

ความต้องการบทบาทการบริหารการจัดการศึกษา	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
บทบาทงานวิชาการ					
1. จัดแหล่งความรู้และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา					
2. สนับสนุนการผลิตสื่อการสอนสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน					
3. ร่วมกำหนดนโยบายเกี่ยวกับหลักการและวิธีการวัดผลและประเมินผลด้านพัฒนาการและความพร้อมของเด็กแก่บุคลากร					
4. กำหนดนโยบาย วางแผนเสนอความคิดเห็น ด้านหลักสูตรร่วมกับครู					
5. ประสานงานในการจัดหาวิทยากรเพื่อสาธิตการสอนหรือผลิตสื่อการสอน					
บทบาทงานบุคลากร					
6. ส่งเสริมให้ครูทุกคนในองค์กรมีพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนด้วยความรักและเมตตาอย่างเสมอภาค					
7. ท่านต้องการดำเนินการบริหารและจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา					
8. ต้องการครูที่ต้องการโอนตำแหน่งและเงินเดือน มาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล					
9. ต้องการครูที่จบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีและจบเอก การศึกษาปฐมวัย					
10. ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการวัดผลและประเมินผลด้านพัฒนาการและความพร้อมของเด็กแก่บุคลากร					

ความต้องการบทบาทในการบริหาร	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
บทบาทงานงบประมาณ					
11. ต้องการให้บริการนมเด็กอย่างน้อยวันละ 2 ถู					
12. ต้องการงบประมาณในเรื่องค่าที่ดินและการปลูกสร้างอาคารเรียน					
13. ต้องการเพิ่มเงินเดือนและสวัสดิการของครูและบุคลากร					
14. ต้องการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนของเด็กก่อนประถมศึกษา					
15. ต้องการให้บริการอาหารกลางวันแก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษา					
บทบาทงานอาคารสถานที่					
16. ต้องการใช้สถานศึกษาในโรงเรียนที่อยู่ในตำบลของตน					
17. ต้องการจัดห้องเรียนในสถานศึกษาให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น					
18. ต้องการจัดทำโต๊ะครู โต๊ะนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา					
19. ต้องการจัดสร้างอาคารประกอบ เช่น โรงอาหาร ห้องประชุม ห้องน้ำ ห้องส้วม					
20. ต้องการจัดสร้างอาคารสถานศึกษาในพื้นที่ของตนเอง					

ข้อเสนอแนะ.....

3. ต้องการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

ความต้องการมีส่วนร่วมการบริหารการจัดการศึกษา	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การมีส่วนร่วมงานวิชาการ					
1. มีส่วนร่วมจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา					
2. มีส่วนร่วมจัดหาคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับครูที่ทำหน้าที่สอนเด็กระดับก่อนประถมศึกษา					
3. มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา					
4. มีส่วนร่วมจัดแหล่งความรู้และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการจัดการเรียนระดับก่อนประถมศึกษา					
5. มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา					
การมีส่วนร่วมงานบุคลากร					
6. มีส่วนร่วมวางแผนเกี่ยวกับอัตรากำลังบุคลากรทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา					
7. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องการนิเทศหรือนำมาให้กับครูที่จัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา					
8. มีส่วนร่วมจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนโรงเรียน					
9. จัดเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือวิทยากรท้องถิ่นเข้ามาช่วยสอนภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียน					
10. มีส่วนร่วมเป็นกรรมการให้กับโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ					

ต่อ

ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหาร	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การมีส่วนร่วมงานงบประมาณ					
11. มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา					
12. ต้องการสนับสนุนด้านจัดหาเงินสมทบในการพัฒนาโรงเรียน					
13. มีส่วนสนับสนุนการศึกษาโดยมอบทุนการศึกษาแก่เด็กที่ขาดแคลน					
14. มีส่วนร่วมในการจัดซื้อ จัดหาอุปกรณ์ เครื่องใช้ในโรงเรียน					
15. ส่งเสริมการจัดหางบประมาณ ในการให้ครู – อาจารย์ และบุคลากรขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเข้ารับการอบรมสัมมนา					
การมีส่วนร่วมงานอาคารสถานที่					
16. มีส่วนร่วมในการวางแผนสำหรับการก่อสร้างอาคารเรียนเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา					
17. มีส่วนร่วมในการวางแผนสำหรับการก่อสร้างอาคารเรียนเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา					
18. มีส่วนร่วมจัดทำสนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นสนามสำหรับเด็ก					
19. จัดกิจกรรมรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อมอาคารสถานที่ของโรงเรียน					
20. มีส่วนร่วมกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ภาคผนวก จ

- ค่าสถิติแสดงดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะที่ต้องการวัด
- ค่าสถิติค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเรื่องความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

ตาราง ค่าสถิติแสดงดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับลักษณะที่ต้องการวัด

แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความต้องการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านความต้องการ ความรู้ความเข้าใจ					
ข้อที่ 1	1	1	1	3	1
ข้อที่ 2	1	1	1	3	1
ข้อที่ 3	1	1	1	3	1
ข้อที่ 4	1	1	1	3	1
ข้อที่ 5	1	1	1	3	1
ข้อที่ 6	1	1	1	3	1
ข้อที่ 7	1	1	1	3	1
ข้อที่ 8	1	1	0	2	0.66
ข้อที่ 9	1	1	1	3	1
ข้อที่ 10	1	1	1	3	1
ข้อที่ 11	1	1	0	2	0.66
ข้อที่ 12	1	1	1	3	1
ข้อที่ 13	1	1	1	3	1
ข้อที่ 14	1	1	1	3	1
ข้อที่ 15	1	0	1	2	0.66
ข้อที่ 16	1	1	1	3	1
ข้อที่ 17	1	1	1	3	1
ข้อที่ 18	1	1	1	3	1
ข้อที่ 19	1	1	1	3	1
ข้อที่ 20	1	1	1	3	1

ต่อ

แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความต้องการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านความต้องการมี บทบาท					
ข้อที่ 1	1	1	1	3	1
ข้อที่ 2	1	1	1	3	1
ข้อที่ 3	1	1	1	3	1
ข้อที่ 4	1	1	1	3	1
ข้อที่ 5	1	1	1	3	1
ข้อที่ 6	1	1	1	3	1
ข้อที่ 7	1	1	1	3	1
ข้อที่ 8	1	1	1	3	1
ข้อที่ 9	1	1	1	3	1
ข้อที่ 10	1	1	1	3	1
ข้อที่ 11	1	1	1	3	1
ข้อที่ 12	1	1	1	3	1
ข้อที่ 13	1	1	1	3	1
ข้อที่ 14	1	1	1	3	1
ข้อที่ 15	1	1	1	3	1
ข้อที่ 16	1	1	1	3	1
ข้อที่ 17	1	1	1	3	1
ข้อที่ 18	1	1	1	3	1
ข้อที่ 19	1	1	1	3	1
ข้อที่ 20	1	1	1	3	1

ต่อ

แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความต้องการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านความต้องการมี ส่วนร่วม					
ข้อที่ 1	1	0	1	2	0.66
ข้อที่ 2	1	0	1	2	0.66
ข้อที่ 3	1	0	1	2	0.66
ข้อที่ 4	1	0	1	2	0.66
ข้อที่ 5	1	0	1	2	0.66
ข้อที่ 6	1	0	1	2	0.66
ข้อที่ 7	1	1	1	3	1
ข้อที่ 8	1	1	1	3	1
ข้อที่ 9	1	1	0	2	0.66
ข้อที่ 10	1	1	1	3	1
ข้อที่ 11	1	1	1	3	1
ข้อที่ 12	1	1	1	3	1
ข้อที่ 13	1	1	1	3	1
ข้อที่ 14	1	1	1	3	1
ข้อที่ 15	1	1	1	3	1
ข้อที่ 16	1	1	1	3	1
ข้อที่ 17	1	1	1	3	1
ข้อที่ 18	1	1	1	3	1
ข้อที่ 19	1	1	1	3	1
ข้อที่ 20	1	1	1	3	1
รวม	60	53	57	170	0.94

ตาราง ค่าสถิติความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเรื่องการศึกษาความต้องการของ
บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับ
ก่อนประถมศึกษา

แบบสอบถาม	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ใน 3 ด้าน คือ ความต้องการด้านความรู้ความเข้าใจ , ความต้องการมีบทบาท , ความต้องการมีส่วนร่วมในการศึกษา	60	.92

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อสกุล

สถานที่เกิด

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

ตำแหน่งหน้าที่การทำงานในปัจจุบัน

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2535

พ.ศ. 2539

พ.ศ. 2546

นางสาวพรรณอร ษรประดิษฐ์

อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

461 หมู่ 1 ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์

จังหวัดนครนายก 26120

อาจารย์ 1 ระดับ 5

โรงเรียนชุมชนวัดเขี้ยวโอสถ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ค.บ. (วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย เกียรตินิยมอันดับสอง)

จากราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยลงกรณ์ ในพระราชูปถัมภ์ ปทุมธานี

กศ.ม. (วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย) จากมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร